

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, syysk. 18 - Wed. Sept. 18, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 37 50 cents

Saamelaisen kulttuurin oikeus rajoittaa tai estää metsänhoitotoimia saamelaisten asuinalueilla tulee nyt Geneven ihmisoikeuskomitean harkittavaksi.

Geneve tutkii Lapin hakkuut

Geneven ihmisoikeuskomitea on ottanut käsittelynsä valituksen, jossa metsähallituksen hakkuuta eräällä saamelaisalueella pidetään Suomen allekirjoittamien ihmisoikeussopimusten vastaisena.

Eri osapuolten käsitykset välipäätöksen vaikutuksista Ylä-Lapin hoitoalueen metsänhoitotapoihin tuntuvat eroavan kovasti toisistaan.

Geneven ihmisoikeuskomitean heinäkuussa tekemästä välipäätöksestä kerrottiin tiedotusvälineille pohjoismaisen saamelaisnuorten järjestön (SANS) järjestämässä tiedotustilaisuudessa Helsingissä.

Saamelaisten antaman tiedon mukaan eräät Suomen saamelaiset poronhoitajat tekivät tämän vuoden alussa ihmisoikeuskomitealle valituksen, jonka mukaan metsänhakkuut tietyllä alueella ovat Suomen allekirjoittamien kansainvälisten sopimusten vastaisia.

Saamelaiset vetosivat valituksessaan YK:n kansalais- ja poliittisia oikeuksia koskevaan sopimukseen ja sen 27. artiklaan.

Artiklassa sanotaan, että "niissä valtioissa, joissa on kansallisia vähemmistöjä, tällaisiin vähemmistöihin kuulu-

vilta henkilöiltä ei saa kieltää oikeutta yhdessä ryhmänsä muiden jäsenten kanssa nauttia omasta kulttuuristaan".

Heinäkuussa ihmisoikeuskomitea toimitti Suomeen välipäätöksensä, jossa se ilmoitti ottavansa asian käsiteltäväkseen siltä osin, kun se koskee lakisääteisten erämaa-alueiden ulkopuolisia alueita. Erämaa-alueiden osalta komitea totesi, että saamelaiset voivat vielä itse vaikuttaa erämaiden hoito- ja käyttösuunnitelmiin. Suunnitelmat vahvistaa ympäristöministeriö.

Lisäksi komitea kehotti Suomen hallitusta pidättäytymään kaikista toimista valituksen alaisilla alueilla, kunnes valitus on lopullisesti käsitelty.

Suomen metsähallituksella ja saamelaisilla lienee täysin erilainen käsitys välipäätöksen

jatkuu sivulla 6

Uudet verotutkimukset osoittavat:

Rikkaat rikastuvat köyhien kustannuksella

WASHINGTON - Juuri julkaistun tutkimuksen mukaan amerikkalaiset työläiset maksavat entistä enemmän veroja, saavat vähemmän valtiollisia apuja ja palveluja sekä entistä heikompa palkkaa kuin aiemmin.

Samalla viime vuosien verouudistukset ovat vähentäneet rikkaiden ihmisten verotusta 30 prosentilla, ilmenee Citizens for Tax Justicein tekemissä tutkimuksissa.

Richard A. Gephardt Missourista, joka on yksi Valkoisen talon johtopoliitikoista, liittyi tutkimusryhmään mukaan paljastaakseen ja tuodakseen julkisuuteen tutkimustulokset. Hän kertoi, että tutkimukset auttavat häntä suunnitelmassaan esitellä uusi la-

kasetus, joka pienentäisi keskiluokan verotaakkaa ja nostaisi rikkaiden verotusta.

"Rikkaista tulee koko ajan rikkaampia. Se myötävaikuttaa siihen, että hallituksella on vähemmän varoja", Gephardt toteaa.

Gephardt syyttää Reaganin ja Bushin hallituksia "luokkasodan" käymisestä, jossa kaikkien rikkaimpien ihmisten verotusta on laskettu 30 prosenttia samaan aikaan kuin keskiluokkaiset amerikkalaiset maksavat 5,8 biljoonaa dollaria enemmän veroja kuin vuonna 1978.

Gephardt kertoi myös puolueettomasta verotusteemasta, jonka demokraatit hyväksyivät vuonna 1992.

Gephardt myöntää, että ve-

roleikkaukset alkoivat jo vuonna 1978, jolloin demokraattien Jimmy Carter oli palannut Valkoiseen taloon. Mutta Gephardt ja Robert S. McIntyre, Citizens for Tax Justicein johtaja, kertovat, että kaikkein tuhoisimmat veroleikkaukset tehtiin presidentti Reaganin valtakaudella.

Konservatiivit moittivat tutkimuksia puutteellisiksi, joissa ilmenee muun muassa seuraavaa:

30 prosentin veroleikkaukset kaikkein rikkaimpien keskuudessa, niiden joiden keskiansiot ovat \$676,000 luokkaa, mahdollistaa sen, että he saavat ensi vuonna lähes 84 biljoonaa enemmän. Mutta jollei veroleikkauksia olisi teh-

jatkuu sivulla 2

Harkin mukaan presidenttikilpaan

WINTERSET, IOWA - Iowalainen senaattori Tom Harkin on päättänyt ryhtyä tavoittelemaan demokraattien presidenttiehdokkuutta. Harkin on näin ollen kolmas demokraatti, joka on tähän mennessä ilmoittanut halukkuutensa presidentiksi.

Harkinia kuvaillaan kiihkeän tuliseksi populistiksi, joka painottaa mielellään pikkukaupunkilaisten ja peruskansalaisten arvoja. Presidenttipelin avauspuheessaan vasemmistohenkiseksi luonnehdittu Harkin sanoi, että hän haluaa johtaa liikettä, "joka ottaa hallituksen takaisin erikoisryhmiltä ja harvojen etuoikeutelta joukolta, ja pakottaa sen tekemään työtä kansan puolesta."

Harkinin puolittuntinen avauspuhe kotikaupunkinsa lähellä sijaitsevalla farmilla Iowan keskiosissa sisälsi paljon luokkasodan aineksia. Harkin kuvaili itseään työväenluokan mestariksi arvostellen ankarasti republikaanien talouspolitiikkaa kuvaillessaan sitä vain hyväosaisia ja rikkaita palvelevaksi.

Harkin kertoi olevansa kasvostyöläisisän ja siirtolaisäidin amerikkalaisen unelman ruumiillistuma. Hän peräänkuuluttaa "uutta visiota Amerikasta, joka pohjautuisi vahvoille ja kestäville perusarvoille."

Harkinin mukaan alkuperäinen unelma on kadotettu.

jatkuu sivulla 6

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA

pages 8-10

● Come home to Minnesota '92

● Homage to Taava Miina
University of Maine Museum of Art

● Tribute to RAIVAAJA

Suomettumis-kirja kelpaa nyt muillekin kuin länsivalloille

Kymmenen vuotta sitten olisi tuntunut naurettavalta kuvitelmalta, että kustannusyhtiön tiloihin olisi kokoontunut isompi joukko journalisteja ja muita kaikkien alojen erikoisasiantuntijoita julkistamaan selvitystä suomettumis-ilmiöstä.

Eilen, (syysk. 3.) presidentti Urho Kekkosen syntymän 91-vuotispäivänä he kaikki olivat siellä.

Helsingin yliopistossa historian tutkijana toimivan Timo Vihavaisen kirjan Kansakunta rämmälään - suomettumisen lyhyt historia keräsi monikymmenpäisen joukon ihmisiä kyselemään ja keskustelemaan vaan ei enää punastelemaan ilmiötä.

Timo Vihavainen torjuu ajatukset, joiden mukaan kirjan nimi olisi voinut olla Kansakunta polvillaan ei sytytä Vihavaista.

- Kyllä tämä aika häijyisti nytkin on nimetty, jos olisi vielä korvannut kansakunnan Suomi-neidolla....

- Olisin kai voinut kirjoittaa tämän kirjan Kekkosen aikakin, mutta epäilen, olisiko kukaan sitä julkaissut, vastasi Timo Vihavainen heti tilaisuuden alkumetreillä esitettyyn

kysymykseen.

Otavan edustajille heitettyyn jatkoteluun "olisitteko?" vastasivat yhtiön edustajat viittaamalla kirjaan, jossa kustannuspoliittista ilmapiiriä ja itesesensuuria käsitellään sitäkin. Suoraa vastausta ei tullut.

Ei neukunpelkoa

Vihavainen sai vastattavakseen tiukan satsin kysymyksiä laidasta laitaan. Suurin osa käsitteli itse asiaa, mutta muutamat hanakat haastajat tinkasivat epäolennaisuuksiakin. Yhä uudelleen UKK kirjain-yhdistelmä nostettiin esiin, vaikka Vihavainen korostamasta päästyään korosti, että ilmiössä olivat lähes kaikki mukana.

- Päinvastoin kuin useat ulkomaiset, asioiden todellisia taustoja tuntemattomat, väittivät, ei kyseessä ollut Neuvostoliiton pelko. Pikemmin oli paha mieli siitä, että oli tullut mukiloitua sitä niin rajusti, pohdiskeli Vihavainen.

Lausumallaan hän ei kuitenkaan halunnut kirjoittaa historiaa uusiksi kuten joku läsnä ollut epäili. Suomi ei siis hänenkään näkemyksensä mukaan voittanut sotaa, vaikka sellaista henkeäkin yhä esiintyy.

Typeryksiä viisaudessa

Timo Vihavainen ei yksin-

tein halua tuomita Suomen ulkopoliittisia ratkaisuja Paasikiven ja Kekkosen kaudella.

- Ulkopoliitikassamme oli taustalla viisas linja, johon sisältyi paljon typeryyksiä ja yllilyöntejä. Mistään idiotismista ei siis ollut kysymys, mutta paljon kysymyksiä monet kummallisuudet herättivät.

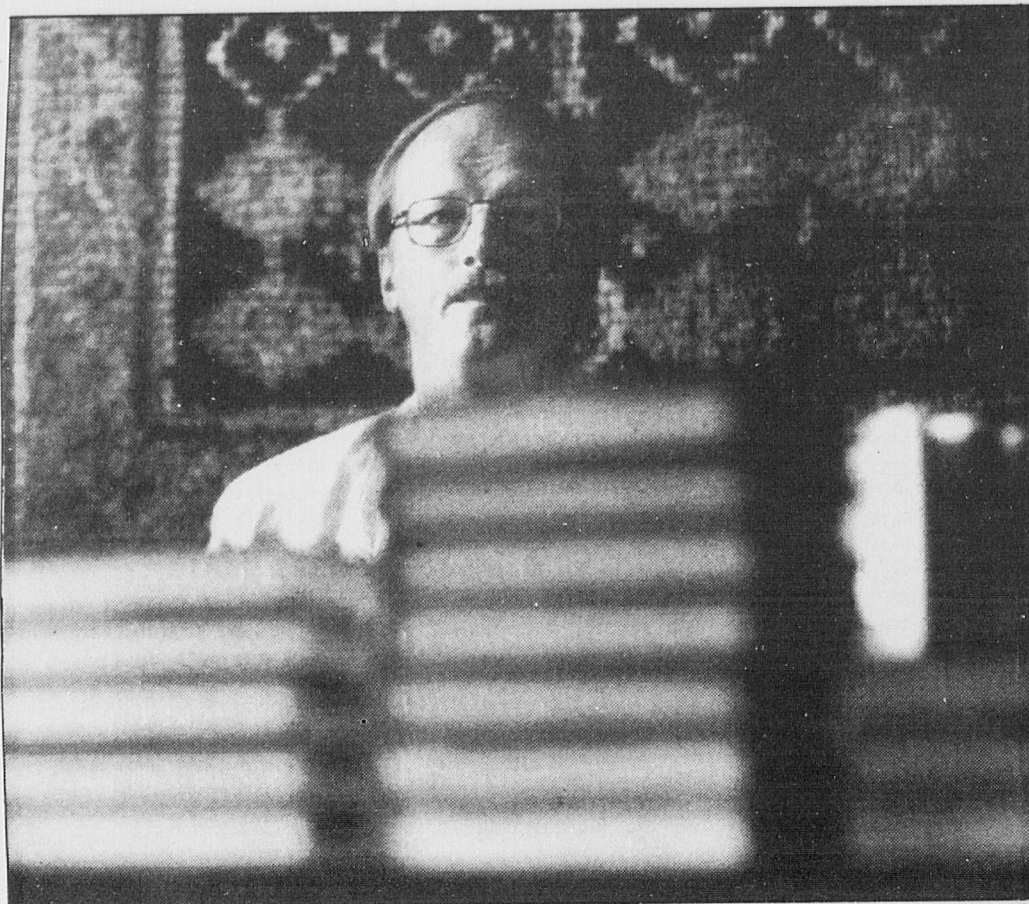
Kun häneltä tivattiin esimerkkejä, ei niitä hänen arkustaan sadellut ryöppynä, mutta paikalle kokoontunut tiedotusväki tiesi toki nuo raikeimmat tapaukset itsekin.

- 70-luvun puolivälissä ETYK:n alla ja aikaan kärjistyksiset olivat pahimmillaan. Kekkosen uhkasi silloin mm. päätoimittaja Jussi Talvea vankilalla, Eino Uusitalo teki kuuluisan ehdotuksensa "toisesta itsenäisyyspäivästä..."

- Tietysti kaiken tämän jälkeen voi joku väittää, että Suomen kansa on niin tyhmää, että se oli kaikessa tässä mukana, mutta voi asian nähdä niinkin, että jos olisimme olleet ratkaisevina hetkinä olleet viisaampia olisimme tulleet osaksi neuvostoperhettä, tuumaili Vihavainen.

Itsestäänselvyyksiä ei ole

Timo Vihavainen määritteli varovaisuuden ja suomettumisen eron sanomalla sen olevan lähellä demokratian ja kansandemokratian eroavaisuutta.

Kirjailija sai kokea, miltä tuntuu päästä julkisuuteen suomettumis-ilmiöllä.

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)
Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX (508) 345-1007

Subscription rates:
USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

September 16, 1991

1 Finnish mark = US\$.2453

US\$1 = 4.0770

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: Yhteensä \$3,834.00

Huhtik. 27, 1977 kuolleen
tätinsä **Lempi E. Lustigin** muistolle
Hilkka Nourse, Marshfield, MA \$10.00

Seuraavat henkilöt ovat hiljattain lahjoittaneet käytettyjä kirjoja ja aikausilehtiä RAIVA AJALLE: Saima & Olavi Vainio, Rauha Laitinen, Raija & Roy Helander, Erkki Monto, Kaija & Mikko Pesonen, Finnish American Club of Saima. Osa myytiin TORI '91 -tapahtumassa.

Seuraavat henkilöt uhrasivat vapaa-aikaansa työskentelemällä RAIVA AJAN myyntikojussa TORI '91:ssä: Ruth Holm, Ellen Hill, Martha Patari ja Jonathan Ratila.

Kiitos myös Finnish American Club of Saimalle toritilan lahjoituksesta; myös kaikille asiakkaille, jotka ostivat kirjoja ja kasetteja.

Kiitos lahjoittajille!

ty, olisi valtion kassaan kilahnut triljoonan verran enemmän rahaa vuodesta 1978 ensi vuoteen laskettuna.

Uusi veropolitiikka nosti joka kolmannen perheen verotusta, mutta valtion verotulot olivat kuitenkin 76 biljoonaa pienemmät.

Keskivertoperhe saa 1,260 dollarin verran vähemmän yleisiä perussosiaalipalveluja kuin kymmenen vuotta sitten, mutta perhe maksaa kuitenkin nykyisin enemmän liittovaltioveroa.

Gephardt, jonka lasketaan

kuuluvan toiseksi suosituimmaksi Valkoisen talon demokraatiksi, kertoi, että kongressi aikoo tutkia useita veroehdotuksia, joihin kuuluu myös hänen suunnitteleman esitys.

Gephardt sanoi, että hän tulee antamaan täyden tukensa ehdotelmalle, jonka takana ovat demokraatit Albert Gore Jr. Tennesseeesta ja Thomas J. Downey New Yorkista. Heidän verouudistusehdotelmansa mukaan maan kaikista rikkaimman osan verotusta nostettaisiin. Tämä koskisi noin yhtä prosenttia koko maan väestöstä, joiden vuositulot ylittävät 320,000 dollaria vuodessa.

Korkein veroprosentti nousi 33 prosentista noin 39 prosenttiin. Samalla lapsiperheiden verotusta laskettiin.

Nimipäivät

Syyskuun 25 p., Kullervo
Syyskuun 26 p., Kuisma
Syyskuun 27 p., Vesa
Syyskuun 28 p., Arja
Syyskuun 29 p., Mikko, Mika
Mikael, Miika
Syyskuun 30 p., Sorja
Lokakuun 1 p., Rauno

Otsonikerroksen suojelun ja yhtiön etujen vakuutettiin käyvän yksiin

Finnairin pääjohtaja valmis vähentämään kotimaan lentoja

Finnairin pääjohtaja **Antti Potila** on valmis vähentämään kotimaan lentoliikennettä ja korvaamaan sitä nopeilla junilla. Potila puhui Maailman Luonnon Säätiön WWF:n lentosaastetilaisuudessa Helsingissä.

Potilan mukaan ympäristönsuojelu ja yritysten talouden parantaminen käyvät varsin usein yksiin. Finnair pyrkii taloudellisista syistä polttoaineen kulutuksen vähentämiseen ja vajaitten lentojen lopettamiseen. Samalla tämä merkitsee ympäristöhaittojen vähenemistä.

"Olemme valmiit korvaamaan lyhyitä reittejä kiskoliikenteellä, koska lyhyen matkan lentoliikenne on huonosti kannattavaa", Potila sanoi.

Finnairin mukaan tilauslentojen täyttöaste on 90 prosenttia, reittiliikenteen 60-70 prosenttia. Kotimaan reiteillä koneet ovat puolityhjiä, täyttöaste oli viime vuonna vain 54,7.

Lentoja haluaisi vähentää myös WWF, jonka tutkimusraportin mukaan lentokoneiden aiheuttamat saastepäästöt saattavat vaikuttaa kasvihuoneilmiön etenemiseen oletettua enemmän.

Lentoliikenteen ennustetaan lisääntyvän yhä nopeammin. Arvioiden mukaan maa-

ilman lentomatkustajien määrä kasvaa nykyisestä yli miljardista matkustajasta vuodessa yli kahteen miljardiin kymmenessä vuodessa. Euroopassa kasvun arvioidaan olevan suurinta maanosan reuna-alueilla.

Vahingollisuudesta ristiriitaisia tietoja

Lentokoneet päästävät ilmaan 2,7 prosenttia fossiilisten polttoaineiden käytöstä syntyvästä hiilidioksidista. Lentoliikenteestä pääsee ilmaan myös typpioksidia.

Laskelmien mukaan kaiken ilmaan pääsevän hiilidiok-

sidin osuus kasvihuoneilmiön voimistumisesta on puolet. Muita kasvihuonekaasuja ovat kloorifluorihilivedyt eli CFC-yhdisteet, metaani, typpioksiduuli ja otsoni. Ne pidättävät säteilyenergiaa, ja sen seurauksena alailmakehän lämpötila nousee. Kasvihuonekaasujen yhteismäärä kasvaa koko ajan. Lämpötilan nousu johtaa mm. aavikoitumiseen.

WWF:n alustavan selvityksen mukaan lentoliikenteen päästöt voivat merkitä vain viittä, mutta pahimmillaan jopa 40 prosenttia kasvihuone-

Finnairin pääjohtaja Antti Potila (oik.) ja WWF:n Suomen Rahaston pääsihteeri Mauri Rautkari pohtivat lentoliikenteen aiheuttamia ympäristöongelmia äskettäin Helsingissä.

ilmiön etenemisestä.

Suomessa kuitenkin Ilmatieteen laitoksen, ympäristöministeriön ja liikenneministeriön edustajat suhtautuvat

epäillen lentokoneiden aiheuttaman ympäristöongelman merkitykseen.

WWF huolissaan sotilaskoneista

WWF:n raportin mukaan ainot keinot pitää lisääntyvän lentoliikenteen päästöt kurissa on parantaa lentokoneiden moottoreita ja järkeistää liikennettä. Jos koneiden käytöaste nostettaisiin nykyisestä 70 prosentista 90 prosenttiin, se merkitsisi 24 prosentin energiansäästöä matkustajaa kohti. Myös lentoyhtiöiden päällekkäisreittejä pitäisi vähentää, säätiö suosittelee.

Raportissa huomautetaan, että sotilaskoneet käyttävät 24 prosenttia koko lentoliikenteen polttoaineesta. Niiden energiansäästöominaisuuksiin tuskin kiinnitetään huomiota, raportti toteaa.

Puhtaampia koneita luvassa

olevana polttoaineena. Yhtiöt kuitenkin korostavat ponnistavansa palamisjätteiden puhdistamiseksi. Suurin huomio kiinnitetään nykyisin typen oksideihin. Niiden määrää pyritään pienentämään kehittämällä itse palamisprosessia suihkumoottorin polttokammiossa.

Finnair on mukana neljän lentoyhtiön eurooppalaisessa yhteistyökonsortiossa, johon suomalaisyhtiön lisäksi kuuluvat pohjoismainen SAS, sveitsiläinen Swissair ja itävaltalainen Austrian. Tämä euroop-

palainen laatuliitto on kehittänyt yhteiset tekniset vaatimukset uudelle, keskipitkien matkojen suihkukonetyypille. Osa vaatimuksista koskee moottoreiden päästöjä.

Päästöistä puhuttaessa liikenneilmailu muistuttaa mielestäni, että ongelma on sitä hankalampi, mitä korkeammalla kone lentää. Sotilaskoneet lentävät paljon matkustajakoneita korkeammalla eikä niiden moottoreiden suunnittelussa kiinnitetä juuri huomiota päästöjen alhaiseen määrään.

Ympäristöoppia Greenpeacen leirillä

Greenpeace on muutakin kuin kumiveneillä ydinase- mahteja uhmaavien tai valaanlihakontteihin itsensä kiinni kahlitsevien aktivistien julkisuushakuista toimintaa.

Espoolaisen Eestinkallion koulun opettaja Pilvikki Viitanen oli yhdessä kolmen 13-vuotiaan oppilaansa, Eevi Saarimäen, Johanna Vanha-

talon ja Mikko Kariolan kanssa heinä-elokuun vaihteessa Greenpeacen kustantamalla ympäristöleirillä Seattlessa Washingtonissa.

Leiri oli osa kansainvälistä ympäristökasvatusprojektia, jolla järjestö on pyrkinyt tavoittamaan teitä ekologisesti vastuuntuntoisemmalle tulevaisuudelle. Siihen osallis-

tuneet koululaiset ovat saaneet perusteellisempaa tietoa ympäristömme tilasta ja tulevaisuudennäkymistä kuin kouluissa muuten on tarjolla.

Ei pelkkää retkeilyä

Eestinkallion koulu on yksi kolmivuotiseen "East-west educational project" -hankkeeseen osallistuneista kouluista. Kaikkiaan mukana oli 18 opinahjoa eri puolilta maailmaa: Neuvostoliitosta, Euroopasta sekä Pohjois-Amerikasta.

"Me tulimme vähän myöhem-

min mukaan, meillä tämä kesti kaksi vuotta", Viitanen kertoo.

Seattlen leirillä Eevi, Johanna, ja Mikko tekivät muiden mukana muun muassa retken 11 vuotta sitten purkautuneen St. Helensin tulivuoren rinteille, jotka on jätetty purkauksen jälkeen luonnontilaan.

Valaita ja muita merinisäkkäitä hylkeitä ja merileijonia tiirailtiin purjehdusretkellä kuunari Zodiacin kannella.

Paikallisessa "sademetsässä" tutustuttiin sammalen ja naavan verhoamiin jättiläispuihin, joiden läpimitta saattaa olla viisikin metriä.

"Saatiin me tietoa, ei se ollut pelkkää retkeilyä", Eevi Saarimäki korostaa.

Luonto oli lähellä majapaikkakin.

"Leirin ulkopuolella oli aina aikaisin aamulla hirvi, ja kettu tuli melkein joka ilta portaille. Näki, että luontoa on suojeltu", Pilvikki muistelee.

Uutta oppiainetta ei tarvita

Kun Greenpeace pari vuotta sitten otti yhteyttä Eestinkallion kouluun, siellä oli jo oma ympäristöprojekti kotitalousjätteiden lajittelusta menneillä. Koulu oli myös mukana tekemässä Koulu-tv:lle "Yhteinen ympäristö" -sarjaa.

Greenpeacen hankkeeseen osallistuneet koululai-

set ovat muun koulutyön ohessa tutkineet mm. Espoon ilman laatua ja kasvihuoneilmiötä sekä kyselleet alueen asukkaiden mielipiteitä ympäristöasioista.

Pilvikki Viitanen on myös vetänyt omalla ajallaan kerran viikossa luontokerhoa, jossa ympäristöharrastajilla on ollut tilaisuus entisestään syventää ekologista tietoaan.

Osallistuminen kerhon toimintaan olikin englanninkielen taidon ohella tärkein karsintakriteeri leirimatkalaisia valittaessa.

Koulu voi Viitanen mukaan tehdä lapsista tietoisempia ympäristönsä tilan tarkkailijoita. Oma oppiainetta ympäristökasvatuksesta ei hänen mielestään kuitenkaan kannata tehdä. Parhaiten opetus onnistuu läpäisyperiaatteella eri oppiaineissa.

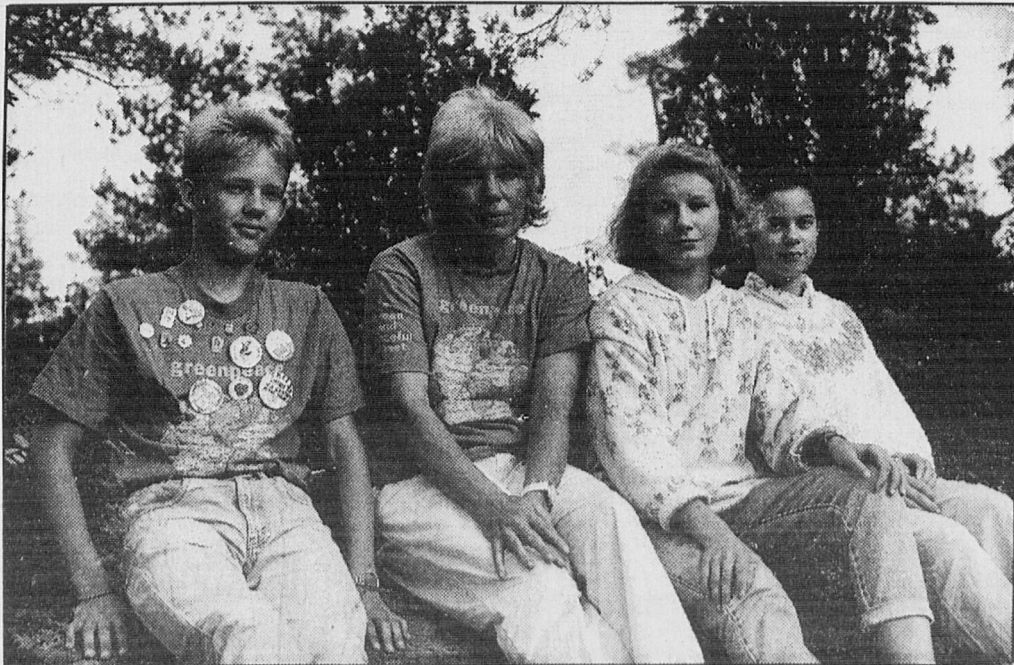
Mainoksista näkee että asioita ajatellaan

Seattlen leirillä mukana olleiden mielestä heidän ikänsä eivät juuri vaivaa päättään ympäristöasioilla. Nykyään asioista kuitenkin edes puhutaan enemmän kuin ennen.

"Tulee kaikenlaisia mainoksia, näkee että muutkin ovat jo aloittaneet", Eevi Saarimäki hymähtää.

"Jos ihmiset vaan ajattelisivat ja muuttaisivat vähän

jatkuu sivulla 7

Mikko Kariola (vas.), Pilvikki Viitanen, Johanna Vanhatalo ja Eevi Saarimäki näkivät Seattlen ympäristöleirillä mm. tulivuoren, sademetsän sekä valaita.

Onnentäyteisiä eläkevuosia Toivo Andersonille!

Eläkeikään päästyään moni tahtoo viettää mahdollisimman paljon aikaansa maalla, jos siihen on tilaisuus. Voluntownin rauhalliset rannat ja luonto ovat tuoneet Toivo Andersoninkin perheen tänne Glasgo-järven rannalle kesästä nauttimaan.

Tänä kesänä tuli Toivo elämissään siihen pisteeseen, että oli aika jäädä eläkkeelle. Hän oli 42 vuotta New York City Bankin palveluksessa, ja nyt ovat edessä hyvin ansaitut eläkevuodet.

Muutamien naapureiden ja ystävien kanssa päätettiin, että pidetäänpäs Toivolle yllätyshipat naapurissa, Laurilan kesäpaikalla, Voluntownissa. Toivon tietämättä suunniteltiin juhla kaikkia yksityiskohtia myöten. Elina Aarnio lupautui pääkokiksi ja muita

ystäviä ja lähiomaisia tuli apuun.

Hyvä ilma suosi juhlia ja vieraat viihtyivät aluksi sekä ulkona että sisällä. Mukana oli pitkäaikaisia ystäviä monessa sukupolvessa. Toivon oma tyttärenpoika oli nuorin juhluvieras, ja toistakymmentä lasta piti hauskaa muiden mukana.

"Päivänsankari" oli täydellisesti yllättynyt tullessaan "naapurin nyyttikesteihin", jolloin hänelle selvisi kaiken juhlinnan kohdistuvan itseensä. Sampanjamaljoin toivotettiin juhlistava puolisoineen tervetulleeksi ja silloin laulut ja soitot kajahtivat.

Bert Strömholmin ja Dennis Andersonin musiikki juhlisti tilaisuutta aina tanssimusiikkia myöten, samoin Hannu Mäkipuron laulut hänen kitaransa säestyksellä.

Ulkona luonnon keskellä laulettiin ikivihreitä kansanlauluja ja nautittiin Elinan herkullisista alkupalloista. Kotitekoiset juhla-ateria tarjottiin sisätiloissa, ja kakun leikkauksen jälkeen Toivo sai avata monenlaisia lahjoja. Hauskat pikkupuheet piristivät iloista iltaa ja Toivo näytti nauttivan koko sydämeästään kaikista huomionosoituksista ja niinhän pitikin.

Nyt toivomme vain eläkevuosien olevan vielä parempia kuin pitkät työvuodet New Yorkissa. Brooklynin koti jätetään yhä useammin ja tullaan nauttimaan Connecticutin kauniista syksystä, valkoisesta talvesta ja jälleen uudesta keväästä.

Kalastus on Toivon mieluisin harrastus, ja aamuisin ja iltaisin näkeekin Toivon istuvan veneessään vävyjensä kanssa kaloja narraamassa. Monet kalaherkut sieltä ovat nousseetkin Helinän keitettäväksi.

Golfaaminen on Toivon toinen mieliharrastus, joten keikutuolissa ei ole aikaa istua, ehkä vain joskus kahvikupposen ja lintujen seurassa.

Kaikkea parasta eläkevuosien varrelle hyvälle naapurille!

Anja Laurila

Eläkeikään ehtinyt Toivo Anderson.

TORI Connecticutissa

CANTERBURY, CT - Finnish-American Heritage Society TORI ja myyjäiset lauantaina, syysk. 28. p:nä klo 10 aamulla - 3 iltapäivällä Finnish haalilla, Rt. 169, Canterbury.

Myyntipöydiltä löytyy leivonnaisia, mm. pullaa, suomalaisia mattoja, puutavaraa, koreja, kasetteja, neuleita, nukkeja ja monenlaista muuta tavaraa. Lounas.

Millie Wiskarin maalauksia myös näytteillä ja myytävänä. Myyntipöytien varaukset ja lisätietoja saa soittamalla Eila Mäkipurolle numeroon (203) 423-3854.

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
'24th floor'
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

Syysk. 15, 1966
New York Cityn kirjeenvaihtaja "E.R." kertoi New Yorkin Laulumiesten juuri alkaneen uuden toimintakauden näyttäneen vilkkaalta. Ensimmäisenä oli edessä ohjelman nauhoittaminen Suomen televisioon, "jonka kuvaajat ja äänittäjät ovat jo saapuneet amerikkansuomalaisten touhuja filmaamaan."

Syysk. 17

Helsingin Töyväen Naiskoukon kerrottiin saapuvan esiintymismatkalle Yhdysvaltoihin ja Kanadaan. Ohjelmassa oli esiintymisiä useilla suomalaispaikkakunnilla. "Aino" Spencer, NY:sta kertoi Otto Huhtan ottaneen hoitaakseen Spencerin koulun "business managerin" toimen.

Syysk. 20

Fitchburgin uutisissa kerrottiin entisen paikkakuntalaisen Leo J. Roikon muuttaneen Auburn, NY:iin Cleveland, OH:sta. Hänen kerrottiin olevan General Electric CO:n palveluksessa "union relations and communications managerin" toimesta.

"Niku" Worcester, MA:sta kertoi Mölylän syystoiminnasta. Lähipäivinä ohjelmassa oli mm. kesäsesongin päättäjäiset, naisten kerhon kokoukset, kahviamatkat ja K.I. Kerhon kokous. Lokakuun alussa aiottiin laittaa Mölylän talvikuntoon, ja silloin tarvittiin "joukko miehiä ja naisia töihin."

50 vuotta sitten

Syyskuun 16, 1941

Norwood, MA:ssa Norwoodin SISU seura järjesti "Defence" tanssit Runeberg haalilla. Musiikista vastasi Lundin Bros.

Syysk. 17

Tatu Pekkarisen "Mäkitalon kultakaivo" oli New York Cityn näytelmäkerhon syyskauden avajaisnäytelmä. Pääosissa nähtiin Aira Ailia ja Einari Erko.

Syysk. 18

Maynard, MA:ssa toimineen soittokunta Imatran johtaja Oskari Tofferi kehotti kaikkia paikkakunnan muusikkoja saapumaan syyskauden ensimmäisiin harjoituksiin, jotta toiminta pääsisi alkuun repäisevästi.

Farmarien haalissa Templeton, MA:ssa tarjottiin lihasoppa-päivällinen.

Syysk. 19

"S.K." Milford, NH:stä kirjoitti tällaisen uutisen: "Allan Hasu on Hillsboron kauntien sämpiooni hevosenkengän heitossa. Hän voitti tittelinsä

Manchesterissa. Nyt hän osallistuu valtion kilpailuun, mikä pidetään Durhamissa tämän kuun 20 p. Allan on Otto Hasun poika ja käy korkeakoulua viimeistä vuotta.

Syysk. 20

Fitchburgissa Saiman sekkukojo juhli johtajaansa John Kalliota hänen täyttäänsä 50 vuotta. Kallio oli menossa harjoituksiin Lillian Ericksonin ja Aino Bovellanin kanssa, eikä osannut aavistaa muiden kuorolaisten odottavan häntä kukin ja syntymäpäiväkahvien kera.

75 vuotta sitten

Syysk. 15, 1916

"Säilä" New Ipswich, NH:stä muistutti lukijoita paikkakunnan "kansankirjastosta", sanoen, että siellä on monia hyviä kirjoja, joita jokaisen paikkakunnan suomalaisen kannattaisi lainata ja lukea. "Viime aikoina on ilmestynyt useita teoksia suomenkielillä, jotka ansaitsevat saada paikkansa meidän kirjastossamme. Kirjastoa hoitaa nykyään Mr. Matti Matson."

Syysk. 16

Rosvojen kerrottiin yrittäneen päästä yöllä Brooklynin s.s. osaston taloon, mutta talon yläkerroksessa asunut taloudenhoitaja Honko oli herännyt heidän pitämänsä meteliin.

Matti Wuori on vaikuttanut Suomen Greenpeacessa aktiivisesti alusta alkaen.

Matti Wuori Greenpeacen johtoon

Kansainvälisen ympäristöjärjestö Greenpeacen puheenjohtajaksi on valittu suomalainen asianajaja Matti Wuori. Järjestön edellinen puheenjohtaja David MacTaggart siirtyi eläkkeelle.

Wuori on toiminut myös Suomen ja Ruotsin Greenpeacen hallituksen puheenjohtajana sekä järjestön kansainvälisen hallituksen jäsenenä.

THE FINLANDIA FOUNDATION Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

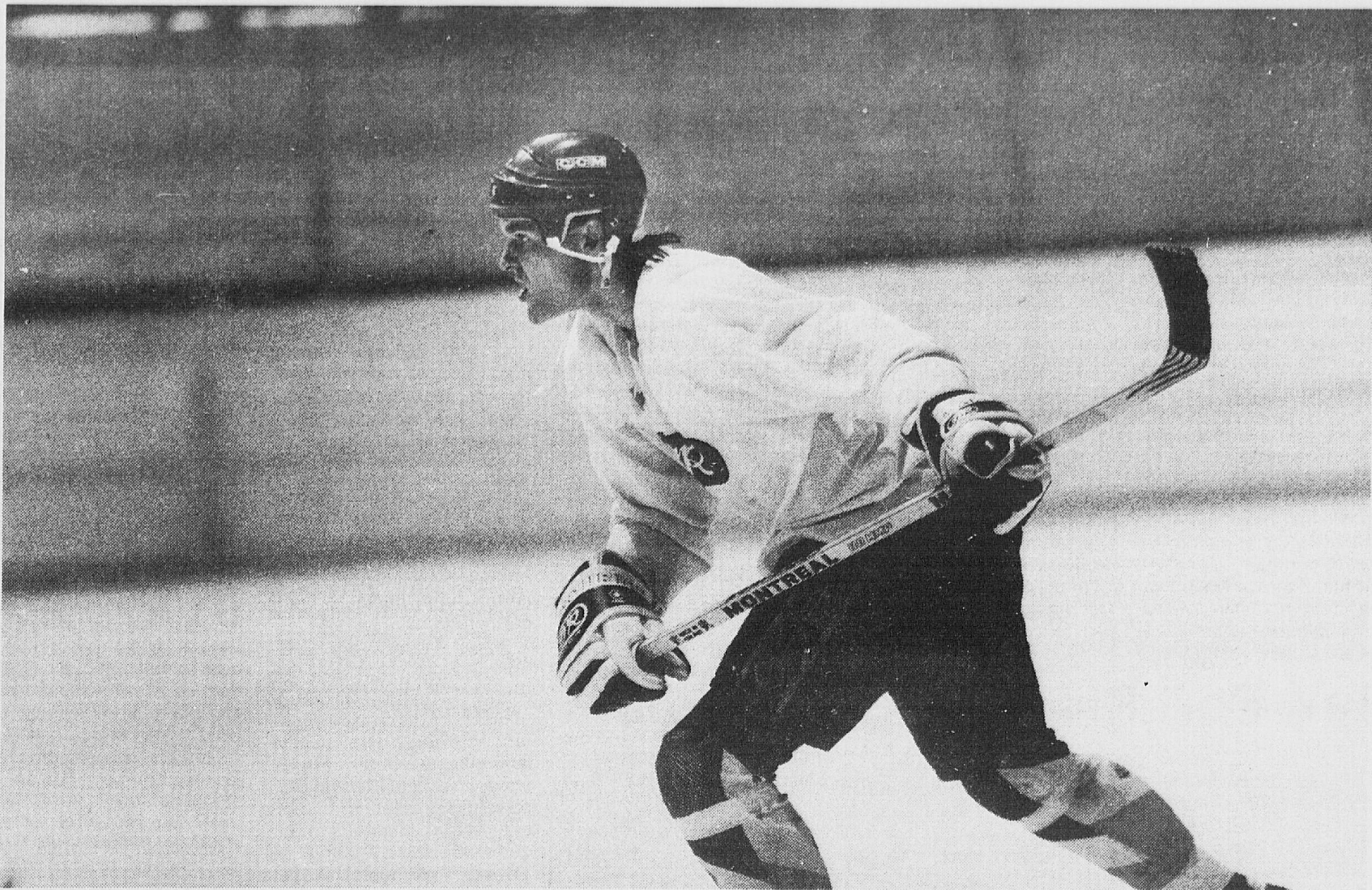
FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

GREEN CARD LOTTERY

40,000 available for 1992
Finland included
Apply before Oct. 1991
Call Now - Toll Free
1-800-767-5906

URHEILUA

Pitkänhuiskea Peter Ahola nousi huipulle vasta Yhdysvalloissa. Kapeassa kaukalossa hänen valtteinaan ovat asenne ja ulottuvuus.

Ammattijääkiekkoilija Peter Ahola, 23, voi hyvällä syyllä sanoa mieheksi tuntemattomuudesta. Suomen kiekko-piireissä vain harva oli kuullut Ahola-nimisestä nuoresta es-poolaispuolustajasta ennen viime kevättä. Silloin hänestä julkaistiin lehdissä pieni uutinen: Peter Ahola Los Angelesin puolustajaksi.

"Kuka Peter Ahola? Mihin Los Angelesiin?" ihmiset ihmettelivät.

Ahola on pelannut ja opiskellut kaksi viime kautta Boston Universityssä. Huhtikuun lopussa hän allekirjoitti 2-1-vuotisen ammattilaissopimuksen Pohjois-Amerikan ammattilaissiigaan NHL:ään. Aholan seura on supertähtien Jari Kurrin ja Wayne Gretzky'n Los Angeles Kings.

"Kuka Ahola? En ole kuullutkaan"

Aholan tuntemattomuutta kuvastaa hyvin pieni episodi. Kurri kysyttiin kevään MM-kilpailujen aikana, tietääkö hän, että Los Angelesiin on tulossa hänen ja Ilkka Sinisalon lisäksi kolmas suomalainen. Kurri hämmästeli: "Kuka Ahola? En ole koskaan kuullutkaan miehestä."

Ahola ei ole pelannut SM-liigassa, eikä häntä ole ke-lpuutettu maajoukkueisiin. Silti keväällä syntyneessä sopimuksessa ei ole mitään sala-peräistä.

Peräti 191-senttisellä Aholalla on takanaan kaksi erinomaista kautta Yhdysvaltain ylimmässä yliopistosarjassa. Keväällä hänet valittiin sarjan

Tuntematon Peter Ahola Los Angelesin tähtikaartiin

Joukkuekaveri Jari Kurri ihmeissään: "Kuka Ahola? En ole koskaan kuullutkaan?"

kakkos-allstarsiin, mikä tarkoittaa sitä, että hänet noteerattiin maan kolmanneksi parhaaksi amatööripuolustajaksi. Molempina kausinaan hänet valittiin myös itäran-nikon yliopistojen ykkösviisikkoon.

Aholan Boston University hävisi yliopistomestaruuden Northern Michiganille kolmen jatkoajan jälkeen maalein 7-8.

Yliopistokiekkoilun tasosta kertoo, että Aholan joukkueesta peräti viisi pelaajaa allekirjoitti kauden jälkeen ammattilaissopimuksen ja kolme muuta "varattua" jatkaa Yhdysvaltain olympiajoukkueen mukana Albertvilleen kisoihin asti.

Aholan nimekkäimmät seurakaverit olivat USA:sta Helsingin MM-kisoissa edustanut laitahyökkääjä Tony Amonte (New York Rangers), sekä Aholan puolustajapari ja NHL:n kevään varauskierroksen nelonen Scott LaChance (NY Islanders). LaChance va-

littiin keväällä myös alle 20-vuotiaitten MM-kisojen tähti-viisikkoon.

"Tarjous, josta en voinut kieltäytyä"

Ahola itse kertoo sopimuskiemuroistaan suorasanaisesti.

Yhteydenottoja tuli useita jo talvella. Ensimmäisiin neuvotteluihin Quebeciin matkustin heti Minneapolisissa pelatusta loppuotelusta. Viikon kuluttua Los Angeles lähetti toisen tarjouksensa, joka löi muut NHL-joukkueet selvästi laudalta. Se oli tarjous, josta en voinut kieltäytyä."

Aholan mukaan hänen sopimuksensa kestää vertailun tai jopa ylittää muiden suomalaisten tekemät ensi sopimukset NHL:ssä. Hän ei halua puhua summista, mutta ymmärtäväinen nyökkäys varmistaa, että jo pelkästään allekirjoitushetkellä hänen kouraansa lyötiin noin 125,000 dollarin rahatukko, ns. signing bonus.

Lähtiessään kaksi vuotta sitten opiskelemaan Bostoniin, Aholalla ei ollut tavoitteenä NHL-ura, vaan päästötodistus yliopistosta. Kausi Kiekko-Espoon ykkösdivisioonajoukkueessa toi hänelle kuitenkin jääkiekkostipendin ja ilmaisen opiskelun ylöspitoineen yliopistossa.

"Ihan hyvä sopimus jo sekin", kauppatieteitä opiskellut Ahola myhäilee ja snoo yhden lukuvuoden maksavan "tavalliselle" opiskelijalle 25,000 dollaria.

"Haluan yhä joskus valmistua ja siksi opintojen keskeytyminen oli mukana myös sopimusneuvotteluissa. Jos jokin menee ammattijäillä pieleen, Los Angeles maksaa opiskeluni Yhdysvalloissa tästä eteenpäin."

Rennonoloinen Ahola suhtautuu yllättäen muuttuneeseen elämänkulkuunsa jalat tukevasti maassa. Mikään pettymys ei ole, jollei paikka heti ensimmäisellä kaudella löydy Los Angelesin vakiokokoon-

panosta.

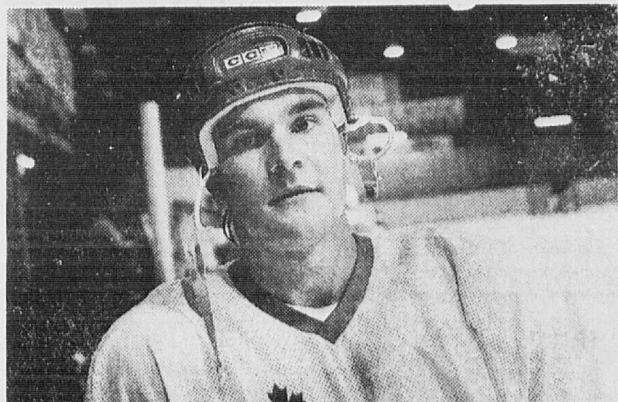
Jalat tukevasti maan kamaralla

"Olen sopeutuvainen ihminen ja tunnen Pohjois-Amerikan ja pelin hengen. Los Angelesin farmijoukkue Phoenix ei ole huono vaihtoehto. Ovathan sellaiset huippunimet kuin Brett Hull ja Esa Tikkanenkin aikanaan pelanneet farmissa", pitkänhuiskea Ahola sanoo ja kuvailee omaa pelityyliään erittäin amerikkalaiseksi.

"Olen puolustava puolustaja. Vähän sellaista luutivaa tyyppiä. Pelinrakentaja en ole, vaikka omasta mielestäni panenkin kiekon liikkeelle ihan hyvin."

Ei oikotietä rahakaukaloihin

Ahola haluaa varoittaa niitä, jotka kuvittelevat Yhdysvaltain yliopistosarjojen olevan jatkuu sivulla 7

Peter Ahola tuntee sopeutuneensa amerikkalaiseen jääkiekkokulttuuriin.

Floridan kuulumisia

Lake Worth, FL

Lepokodin kuulumisia

Lepokotiyhdistyksen johtokunnan kuukausikokous oli 28. päivä elokuuta Lepokodin Pokelan huoneessa.

Vietettiin hiljainen hetki johtokunnan jäsenen Kyllikki Hoimlon muistolle. Sihteerin luettua edellisen kokouksen pöytäkirjan, alkoikin asioiden käsittely. Asioita oli kertynyt aika paljon, sillä johtokuntakin vietti kuukauden loman. Suunniteltiin rakentaa arkistohuone asiapapereiden säilytystä varten. Sairasosaston puolen eteen laitetaan iso patio, jossa potilaat voivat olla ulkosalla ja nauttia raittiista ulkoilmasta.

Ruokalippuja myymään tulee sunnuntaisin Caroliina Karessa, joten asiakkaat saavat tarvittaessa ostaa ruokalip-

punsa myös sunnuntaina.

Kukkarahojen kerääjäksi Taimi Rissanen ja avuksi valittiin Taimi Hupli. Keittiön puolelle päätettiin ottaa päämännäksi mieluummin suomenkielen taitoinen ihminen, josta tulee ilmoitus suomalaisiin lehtiin ja myös The Palm Beach Postiin. Monia sisäisiä asioita oli myös käsiteltävänä, sillä tällaisessa isossa talossa kyllä asioita riittää.

Lepokotimme asiat ovat erittäin hyvässä kunnossa, asiakkaat tyytyväisiä oloonsa. On hyvä hoito ja hyvä ruoka, siistiä ja puhdasta kaikkialla, joten passaa viettää oloneuvoksen päiviä näin hyvässä kodissa.

Lepokotiyhdistyksen vuosikokous on lokakuun lopulla,

katsokaa jäsenet, että jäsenmaksut ovat kunnossa, jotta pääsette kokoukseen.

Lepokodin Ystävät ovat ostaneet etelä-aulaan uudet huonekalut ja uudet verhot joitten aula näyttää nyt vallan uudelta.

Vapaaehtoista työtä tehdään edelleen ja on tehty koko Lepokodin olemassaoloajan. Lepokodin ystävät, Auttavat Kätet, johtokunta ja monet muut, joiden työt rahassa arvioituna nousee aika suuriin summiin, joista kaikista kiitos lankeaa kaikille vapaaehtoisille ja avustajille.

Terveiset kaikille Lepokotimme ystäville täältä erittäin lämpimästi Floridasta.

Lepokotiterveisin
Minna Vilen

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Syysk. 12, 1991

Helping Hands ryhmästä Taimi, Bertha ja Emilia piipahativat jo maanantaiaamuna Sairaskodin asukkaiden hiuksia leikkaamassa. Se olikin kesän jälkeen paikallaan.

Maanantaina oli Charlesin pianokonsertti, joka aina on odotettu. Tiistaina Mr. Haapa toi tullessaan Jorma Wuorisen. Jorma soitteli viululla monia iloisia musiikkikapaleita kansanlaulujen lomassa. Keskiviikkoamuna olivat Auttavat Kätet asialla. Apua saatiin taas moneen pikku pulmaan. Torstaina Janet Kivi ja Leo Jaakkola ilahduttivat kahvikonsertilla asukkaitamme.

Perjantaina pastori Eino Salopiti hienon musiikillisen har-

taushetken upeiden hengellisten laulujen kera.

Miespuolisista avustajista tahdon erikoisesti mainita nyt Veikko Kotilaisen ja Erkki Salmen, samoin Sairaskodin avustavat tarjoilijat. He auttavat potilaita Sairaskodissa. Sydämellinen kiitoksemme teille näistä yllämainitsemista yhdessäolon hetkistä rakkaat ystävämmme.

Lauantaina me juhlimme sitten Annan Majassa. Tahdomme vain kiittää siellä esiintyviä kotimme ystäviä, kahvipöydän kattajia ja toivottaa virkeää työkautta ja hyvää yhteishenkeä kaikille Lepokodin ystäville.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

New Port Richeyn kuulumisia

NEW PORT RICHEY - Lämpimät ilmat riittävät aivan tarpeeksi asti. Sadettakin olemme saaneet hyvin tämän kesän aikana. Lokakuussa ehkä saadaan viileämpää ja siihen aikaan lumilinnut alkavat palata kotiin pohjoisesta ja toiminta alkaa Finnish-American Clubilla. Tervetuloa kaikille!

SAIRAITA: Violet Trani oli leikkauspotilaana sairaalassa. Oli vähän hitaanlaista toipumista, mutta nyt alkaa olla kaikki parempaan päin.

Viola Hannula on ollut pidemmän ajan kovin huonokuntoinen. Kotona hän yksin koettaa tulla toimeen.

Helvi Grinko tällä kertaa on hoitolassa ja on hyvin huonokuntoinen. Helmi Johansson sai lievän kohtauksen ja joutui sairaalaan. On jälleen pääsyt takaisin New Port Innin, jossa hän nykyisin asuu.

Vera Scott Johnson oli sairaalassa leikkauspotilaana. On jälleen kotona ja kaikki on hyvin. Elsa Aro on tätä kirjoittaessa sairaalassa. Aivan näinä päivinä hänet muute-

taan hoitolaan. Toivottavasti hän pääsee Paris House asuntoon.

KUOLEMA -vieraili. Wesley Järvi, 81, syntynyt Calumet, Mich:ssa kuoli elok. 29. p. Hän oli leikkauspotilaana sairaalassa, leikkaus onnistui mutta sai keuhkokuumeen, josta ei selvinnyt.

Suremaan jäi vaimo Esther, yksi tytär ja yksi poika. Hautauksen hoiti North Funeral Home. Haudattiin paikalliseen hautausmaahan. Otamme omaisten suruun osaa.

Andy Pihlaja, tämän kylän pitkäaikainen asukas otti vuoteensa ja lähti. Meni takaisin entiselle kotiseudulle, Virginia, Minn:taan. Siellä ympäristöllä hänellä on sukulaisia ja tietysti paljon tuttuja.

Toivomme, että viihdyt siellä. Ja tervetuloa meitä katsomaan.

Sylvia Wallace tuli jälleen takaisin tänne; asui St. Petersburgissa 11 vuotta. Nyt hän asuu Hilppa Lempiön kanssa. Tervetuloa takaisin!

Ronny ja Lillian Thompson lähtevät kolmen viikon huvimatkalta Australiaan.

Ettekö tiedä, missä Reino ja Martha Suojanen ovat? Kyllä ovat täällä NPR:ssä ja voivat kohtalaisen hyvin. Vielä Reimon tekisi mieli kirjoitella, mutta siihen ei enää oikein pysty.

Alli Heiskanen ja Laura Helm olivat tämän kesän aikana hyvin mielenkiintoisella matkalla Siperiassa Venäjällä ja Alaskassa.

E.R.

Varastettua KOP:n shekkiä tarjottiin Las Vegasissa

Kaksi englantilaista uhkapeluria on jäänyt kiinni Las Vegasissa yritettyään nostaa rahaa varastetulla Kansallis-Osake-Pankin shekillä. Shekki oli kirjoitettu 3,260,000 markalle.

Miehiä vastaan on nostettu syyte liittovaltion poliisiin FBI:n pyynnöstä. Tuomari ei suostunut miesten vapauttamiseen takuusummaa vastaan oikeudenkäyntiä odottaessa.

Aristokraatteina esiintyneet huijarit käyttivät nimiä James Wilds ja Paroni Louis Kenyon Mendes DaCosta. Miehet tunnetaan myös muilla nimillä syntymämaassaan Englannissa.

vaikutuksista saamelaisalueiden metsänhoitoon.

Saamelaisen Esko Aikion mukaan valitukseen on Genevessä katsottu olevan aihetta, koska valitus on kerran päätetty tutkia. Aikio katsoo valituksen olevan sovellettavissa kaikilla saamelaisalueen vielä luonnontilaisilla alueilla, vaikka valituksen kohde olikin tässä tapauksessa tarkoin rajattu.

- Meidän näkemyksemme mukaan metsähallinnon ei tulisi nyt ryhtyä tienteen, metsähakkuihin tai muihin vastaaviin toimiin näillä erämaalueiden ulkopuolisilla alueilla.

Tiedotustilaisuuteen osallistunut metsähallituksen asessori Yrjö Puttonen tyytyi käymään puheenvuorossaan läpi Ruotsissa ja Suomessa käytettyä oikeudenistuntoja, joissa on korkeinta oikeutta myöten pohdittu saamelaisten omistusoikeutta asuinalueeseensa.

Puttosen mukaan oikeusasteissa on osoitettu täysin kiistattomasti kruunun eli Suomen tapauksessa metsähallituksen oikeus saamelaisalueen maanomistukseen.

- Jos jollakin on toisenlainen näkemys, niin nostakoon kanteen oikeudessa. Meillä ei ole mitään perusteita muuttaa käytäntöämme, Puttonen sanoi.

Valituksen kohde salainen

Saamelaisalue sijoittuu Enontekiön, Utsjoen ja Inarin kuntien alueille. Myös osa Sodankylästä kuuluu saamelaisalueeseen.

Saamelaiset eivät suostu poronhoidon häirinnän pelossa paljastamaan, mitä aluetta Geneveen tehty valitus tarkalleen koskee.

Ulkoministeriön lainsäädäntöneuvos Lauri Lehtimajan mukaan valitus on merkittävä ennakkotapaus vähemmistökansallisuuksien oikeuksista.

Valituksella on Lehtimajan mukaan heijastusvaikutuksia saamelaisalueen metsien käyttöön yleisestikin, vaikka valituksessa mainittu alue onkin hyvin pieni ja tarkkaan rajattu. Lehtimäki arvelee, että jutun lopulliseen ratkaisuun Genevessä kuluu vähintään vuosi.

HARKIN ... jatkoa etusivulta

Hän kertoi lukeneensa uusimman version unelmasta sanomalehden pääotsikosta: "Vietnamilainen pariskunta saavutti amerikkalaisen unelman voittamalla New Jersey lottopotin."

"Tuontapainen on George Bushin ja J. Danforth Quaylen ja heidän lihanvalaiskojen ystäviensä amerikkalainen unelma. Mahdollisuuksia voittaa lotossa on yksi miljoonasta, mutta jos et voita, niin hyvästi ja tervetuloa, olet ulkona", kuvaili Harkin ajatuskantaansa.

51-vuotias Harkin hylkäsi ne ajatukset, joiden mukaan demokraateilla on vielä pitkä matka pärjätäkseen kisassa mukana. Hän lupasi taistella Bushia vastaan toteamalla, että pyrkimyksenä olisi saada "ahneuden viesti" ulos Valkoisesta talosta.

Suomalainen Lepokoti hakee

PÄÄKOKKIA

vaštuualueena laitoskeittiön hoito.

Tied. ja hakem. Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 South Dr., Lake Worth, FL 33461.

Henkilöstö os. Elaine Kangas, (407) 588-4333.

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmaita tai konsertti ja tanssia loppuiksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

"Daavidin poika, armahda minua"

Jeesus oli matkalla ylös Jerusalemiin, suuren kansajoukon saattamana. Oliin lähestymässä Jerikoa. Siellä, tien vieressä istuu sokea mies kerjäten, avuttomana ja onnettomana. Hän ei nähnyt lähestyvää kansanjoukkoa, mutta hän kuuli ja tajusi, että jotain tavallisuudesta poikkeavaa oli tulossa. Siksi hän kyseli - ja sai tietää, että Jeesus oli kulkemassa ohitse.

Avuton mies oli kuullut Jeesuksesta. Hän tiesi kuka Jeesus oli. Hän oli myös kuullut niistä ihmetoista, joita Jeesus oli tehnyt. Silloin hänen sydämessään heräsi toivo - ja usko. Jeesus voisi auttaa häntäkin. Hän ei antaisi Jeesuksen kulkea ohitse. Silloin hän korottaa äänensä ja huutaa: "Jeesus, Daavidin poika, armahda minua". Mutta kansa nuhteli häntä, saadakseen hänet vaikenemaan. Kuitenkin miesparka huusi vielä enemmän: "Daavidin Poika, armahda minua."

Sokea mies ei huutanut turhaan. Raamattu kertoo, että Jeesus seisahtui, ja käski taluttaa hänet tykönsä. Ja hänen tullessaan lähelle, Jeesus kysyi häneltä: "Mitä tahdot, että minä sinulle tekisin?" Sokea sanoi, että saisin näköni jälleen. Jeesus sanoi hänelle: "Saa näkösi, sinun uskosi on sinut pelastanut". Ja sokea sai näkönsä ja seurasi Jeesusta ylistäen Jumalaa. (Luk. 18:35-43)

Avuton mies sai armon. Hän sai näkönsä, ja lisäksi pelastuksen. Hän sai kaiken tämän siksi, kun hän ei antanut Jeesuksen kulkea ohitse. Maailman melu ei saanut hiljenty-

mään hänen huutoaan. Mitä enemmän häntä koetettiin saada vaikenemaan, sitä enemmän hän huusi. Huuto oli lähtenyt syvältä sydämen hädestä. Hän tiesi tarvitsevänsä apua ja armahdusta. Hän tiesi myös, että nyt oli hänen hetkensä. Ja ihme tapahtui - uskon kautta.

Kun häntä painaa ihmisen sydämessä, silloin ei kysellä mitään muut sanovat. Sitä häntä ei vaienna ihmisten kiellot eikä mielipiteet. Sokea mies tunsikin etsikkoajansa. Hän uskoi, että Jeesus oli sillä hetkellä liikkeellä juuri häntä varten.

Jeesus on liikkeellä tälläkin hetkellä. Hänen askeleensa erottautuvat hälisevästä maailmasta. Hän kuulee tiensä vieriltä myös hiljaisen nyhkeiden. Hän näkee avuttoman, aran ja pelonalaisen. Hän näkee kurjan ja siipirikkoisen, eikä kulje kenenkään ohitse, joka uskaltanut korottamaan äänensä armon kerjäläisenä.

Vielä nytkin saamme kuulla

hänen äänensä: "Mitä tahdot, että minä sinulle tekisin. Silloin aivan varmasti moni käsi kohooa Jeesuksen puoleen, huutaen: "Että saisin näköni jälleen". Tämä tarkoittaa anteeksiantamusta ja parantumista.

Jumalalle kiitos! Hän avaa myös hengen silmät näkemään armon ovet avoimena, ja hätäantunut ihminen saa katella taivaan kirkkauteen ja armahtavaan Herraan, kuinka ihana hän on. Hänen läheisyydessään tunnetaan Jumalan virtojen ja tulevaisen maan voimaa ja riemuitaan siitä.

Olemme lähestymässä niitä ovia, jotka aukenevat kaikille niille, jotka eivät ole antaneet Jeesuksen kulkea ohitse, vaan on sokean kerjäläisen tavoin huutanut: "Jeesus, Daavidin Poika, armahda minua." Sokeat silmät ovat silloin avautuneet ja kuljetaan kiittäen Herran seurassa sitä aamua kohti, joka valkenee valkenemistaan - uuteen päivään asti. -Amen.

Kerttu Kopsala

Kuolleita

Everett N. Jokinen

FITCHBURG, MA - Everett N. Jokinen, 62, 7 Roberts St., kuoli saamansa sairauskoh-
tauksen seurauksena syysk. 9, 1991 Burbankin sairaalas-
sa.

Hän oli syntynyt Worcesterissa Sigrid Jokisen poikana ja asui siellä suurimman osan elämästään. Edesmennyt työskenteli Fitchburgin vesilaitoksen palveluksessa 27 vuoden ajan ennen kuin jäi eläkkeelle neljä vuotta sitten.

Jokinen oli Korean sodan veteraani ja kuului Finnish American Club of Saimaan.

Kaipaamaan jäi kolme serkua, Virginia Pierce, Hilton Head, SC, Eleanor Lefebvre, Clinton ja Kathleen Zoratti, Woodhaven, MI.

Sawyer-Miller hautaus-
toimisto, 129 Elm St., huolehti
hautauksesta. Hautaaminen
tapahtui Forest Hill hautaus-
maahan.

Anna Roy

GARDNER, MA - Anna H. (Kempi) Roy, 75, 45 Grant St., kuoli syysk. 11, 1991 Henry Heywood Memorial sairaalas-
sa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt elok. 31, 1916 Leominsterissä David ja Anna (Korhonen) Kempin tyt-
tärenä ja asui useita vuosia
Gardnerissa.

Edesmennyt työskenteli useita vuosia entisessä Gardner State sairaalassa ennen kuin jäi eläkkeelle 1978. Hän oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi aviomies Erick S. Roy; poika Walter E. Roy, Watertown; tytär Carla E. Roy, Gardner; siskot, Martha Lajoi, Athol ja Lillian Korhonen, Gardner; yksi lapsenlapsi sekä useita sisarusten lapsia.

Hautaaminen tapahtui Crystal Lake hautausmaahan.

TUNTEMATON... jatkoa sivulta 5.

oikotie ammattilaisuuteen.

"On harhakuva, että yliopistosta mennään helposti NHL:ään. Siellä pitää olla tosi hyvä ja pärjätä, eikä se ole helppoa."

Suomalaisista ainoastaan KalPa:ssa ensi kautena pelaava Jarmo Kekäläinen on onnistunut saamaan ammattilaissopimuksen yliopistosarjasta.

"Itse olen oppinut siellä ennen kaikkea asennetta ja nopeaa reagointia, ja sitä puolustavan puolustajan rooli on pitkälti NHL:ssä."

Pasi Tuohimaa
(HS)

YMPÄRISTÖOPPIA... jatkoa sivulta 3.

tapojaan, niin ehkä ilman hirveitä kampanjoitakin voitaisiin oppia," Pilvikki Viitanen toivoo.

Greenpeace aikoo jatkaa yhteistyötä koulujen kanssa. Itä - länsi-akselin jälkeen on vuorossa pohjoisen ja eteläisen pallonpuoliskon koulujen yhteishanke.

Masa-Yardsille neljäs loistoristeilijätilaus

Kvaerner Masa-Yards on saanut neljännen loistoristeilijätilauksen yhdysvaltalaiselta Carnival Cruise Linesiltä.

Tilauksen arvo on runsaat 315 miljoonaa dollaria.

Alus rakennetaan pääosin Helsingin uudella telakalla ja se valmistuu syksyllä 1994. Osia aluksesta tehdään myös Turun uudella telakalla.

Tilauksen työllistävä vaikutus on noin 3,000 miestyövuotta telakalle ja noin 1,000 miestyövuotta kotimaisille toimittajille ja alihankkijoille.

Äskettäin allekirjoitettu Fascination-risteilijän tilaus nostaa Masa-Yardsin tilauskannan kuuteen miljardiin markkaan.

Helsingin telakalla täys-
työllisyys jatkuu nyt vuoden

1994 syksyyn ja Turun telakalla vuoden 1993 alkuun. Masa-Yardsilla on palveluksessa noin 3,900 työntekijää.

Lisätilaukset mahdollisia

Tuoreimman tilauksen saamiseen vaikutti Masa-Yardsin toimitusjohtajan Martin Saarikankaan mukaan Carnival

Cruise Linesin erinomainen menestys. Helsingin telakan aiemmin toimittamilla loistoristeilijöillä Fantasylla ja Ecstasylla.

Jo liikenteessä olevien alusten menestys on ollut niin hyvä, että varustamo on päättänyt aikaistaa tonnionsa uusimista.

Parinkymmenen aluksen laivastoa on tarkoitus uusia aluksen vuosivauhdilla.

Saarikangas pitääkin mahdollisena, että Miamiasta he-
ruu Masa-Yardsille vielä lisä-
tilauksiakin. Carnival Cruise
Linesin tilaama Sensation on
rakenteilla ja luovutetaan
vuonna 1993.

Carnival Cruise Lines on
matkustajamäärältään maail-
man suurin risteilyjä järjestä-
vä yritys.

Yhdessä Holland America
Linen ja Windstar Cruisesin
kanssa se risteilee mm. Alas-
kassa, Karibialla ja eteläisellä Tyynellämerellä.

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

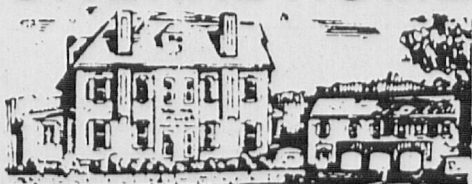
NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Smith Funeral Home Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

*The Finnish-American***RAIVAAJA**

FITCHBURG, MA - This year the Finnish Cultural Center will pay tribute to RAIVAAJA. This is the third in a series of weekly articles written by committee members. A special program in honor of RAIVAAJA will be held at Saima Park on Sunday afternoon, October 27.

This was a most productive period for RAIVAAJA in terms of circulation as well as earnings.

To John Suominen, who came on board as business manager in 1911, goes the honor of leading the RAIVAAJA into the vanguard of prosperous and well-managed Finnish-American newspapers. Under Suominen, modern bookkeeping and accounting systems were installed. He transformed the Raivaaja offices as well as its entire business operations into an up-to-date American system.

This period also had at the editorial helm two highly proficient journalists - Frans Syrjälä and Yrjö Mäkelä. Together, their terms as editor-in-chief spanned a total of 45 years.

Controlling shares in the Raivaaja were held by the Finnish Labor Society of Saima, here in Fitchburg, and affiliate organizations from other New England communities, New York, Ohio and a few other states along the Eastern seaboard. All were members of the Finnish Socialist Federation. A nine-member board was elected annually by delegates of shareholders to oversee the operation.

RAIVAAJA was considered the leading Finnish daily at this time, reaching a peak circulation of 9,500 in 1920. Six editors were on the staff, including a city editor who handled local news. There were eight linotypists, at least four men running the printing presses, a circulation manager, an advertising manager, as well as agents in Fitchburg and other communities who were responsible for obtaining adver-

tising and subscriptions, and selling books and periodicals.

Five or six office personnel were responsible for proof-reading, bookkeeping and other clerical work. There were mailers and carriers responsible for home delivery of the paper to subscribers.

The operation also included a book publishing and importing business to provide for the newly-awakened intellectual appetites of the immigrants. Sixty titles were published in 1930, which included socialist articles, volumes of poetry and fiction, as well as translations of contemporary writers.

Raivaaja was a strong influence in raising the cultural level of the readers by stimulating an interest in literature through its bimonthly periodical, *Nykyaika* (Modern Age). *Nykyaika* had been preceded by a literary and theoretical monthly called *Säkeniä*.

Raivaaja also printed the Fitchburg City Directory for many years, as well as the high school yearbook among other miscellaneous outside job orders.

A book store was part of the operation, where the Raivaaja also conducted a travel agency. Incidentally, Henry Puranen, one of the leaders in the Finnish community for many years, was first hired by Raivaaja to manage the book store upon his arrival in Fitchburg. When he subsequently stepped into the city editor's slot, the job was taken over by Lauri Hällfors, a popular, dedicated Raivaaja employee. Included in the Raivaaja operation was also an insurance business.

Aside from world news, articles on social issues, in-depth articles about Finland, local news and activities were covered in detail by the paper. Affiliate

organizations had correspondents who reported happenings in their areas. New York City had a large settlement of Finns at the time and for many years Raivaaja maintained an office in New York, with four employees.

The last page of the paper was the "Fitchburg page," which covered events and news of the local scene. The first column featured a daily calendar listing all meetings, etc., taking place that evening in the Saima Society community. Here's an example of one day's listing in the early 1920s:

"Dress rehearsal of 'Rykmentin Soittaja' (name of a musical) tonight at 7 p.m. Saturday performance in Gardner.

"Reipas annual meeting tonight in the gym at 7:30.

"Band will play Sunday at the Program Night. All men.

"Chorus rehearsal tonight: tenors at 7, altos at 7:30, basses and sopranos at 8."

During the First World War, there were restrictions regarding freedom of speech and press. Antiwar publications were banned from the mails. RAIVAAJA, a foreign language newspaper and advocate for peace, was under careful scrutiny, but came through unharmed.

The War Department did send a team of 30 investigators to Fitchburg. A week's ransacking of Raivaaja's four-story building unearthed only one suspicious item - a translation of a Nobel Prize-Winner's (Bertha von Suttner's) *Lay Down Your Arms*. After a brief, friendly hearing in Boston, the War Department representative was satisfied with RAIVAAJA's policies.

Then again later, the Postmaster General banned foreign newspapers from the mails. This time Raivaaja took no chances and

was able to recruit the aid of a prominent local manufacturer and a leading banker, who interceded on behalf of Raivaaja, armed with articles denouncing Germany's intervention in Finnish affairs and that RAIVAAJA was pursuing a proper pro-Allied, anti-German course.

This period was not without struggle affecting RAIVAAJA's basic principles.

Communists began to infiltrate into the Finnish Socialist Federation, resulting in friction among members, 1918-19 being very critical times. Finnish newspapers in the Middle West and Far West among others beat the war drums for joining forces in the revolutionary movement.

The RAIVAAJA, an advocate of peaceful, parliamentary socialism, became a powerful weapon of attack against anarchism, revolutionary unionism and communism, spearheaded by its Editor-in-chief Frans Syrjälä.

However, not all Raivaaja board members favored the stand RAIVAAJA was taking, and there were personality clashes, all of which resulted in the ousting of Syrjälä as chief editor in 1918.

Yrjö Mäkelä became interim editor-in-chief. Although Mäkelä's views were in accord with those of Syrjälä's, his manner was less aggressive and appeased the more radical members of the board.

Until 1920, the bylaws had provided for the chief editor to be elected among nominees proposed by the board. The laws were then amended that the chief editor be elected by the annual stockholder's meeting, where all delegates had a vote. This eventually resulted in Syrjälä's being reinstated in 1924, and he continued to serve as chief editor until his death in

1931, when Yrjö Mäkelä again took over.

In 1920, the Finnish Socialist Federation decided to quit the American Socialist Party. Those Federation members who opposed breaking off with the Party left the Federation and formed the Finnish Federation of the Socialist Party of the United States.

The RAIVAAJA slammed away opposing communism and warned people that partnership with the Comintern would prove catastrophic. In 1925, the Comintern ordered bolshevization of the Finnish Socialist Federation.

In the next decade the organizations controlling the paper would withdraw from the Socialist Party and form the Finnish American League for Democracy.

Despite the strife regarding the social issues with which the paper was involved, it continued to be a major source of enlightenment of world and local affairs to the Finnish immigrants and their families. Social, sports and cultural events were fully covered; concerts and plays were intelligently reviewed; and the paper was truly a reflection of the active Finnish community.

Miriam Lehto of Leominster (MA) was born in Fitchburg. At an early age she became involved with the Saima Society's dramatic club, where she was an actress and later the director. She also served as director of Finnish American Club of Saima plays. She is the current treasurer of FACS, a post she has held for over 30 years. She is also an active member of the Finnish Cultural Center.

Lehto is also very active in the cultural life of Fitchburg. She continues to act and direct in productions of the Stratton Playhouse. She is also the current president of the Fitchburg Cultural Alliance.

Letter to the editor:

The RAIVAAJA is 16 years older than I. Now that's old!

When established the RAIVAAJA was a daily paper, but then we also had mail delivery twice a day and doctors made house calls.

Sitting on my grandfather's knee I was read to and later taught to read from the RAIVAAJA. World news often had me nodding (still does) and I understood it about as well as I do today.

News from overseas, even from across our own country was usually a week or more late getting into print. That was the era before computers, FAX machines and air transport, yet the paper was thick with reading material and eagerly awaited by subscribers.

The Finns are a resourceful nationality - they came to a foreign land almost penniless, leaving family and possessions behind, unemployed and unable to even communicate and yet they soon bought homes,

turn to LETTER page 10

The electric telegraph shown above brought the world to Raivaaja in 1918. Photo by Aarne J. Parker courtesy of Aarne J. Parker/Finnish Cultural Center.

Duluth area to host FinnFest USA '92

DULUTH, MN - FinnFest USA '92, a nation-wide festival of Finnish descent Americans and Canadians will come back to Minnesota next year and will be held in Duluth, July 23-26, 1992, hosted by Finns of Northeastern Minnesota and Northwestern Wisconsin.

It will be the 10th anniversary FinnFest USA and a Minnesota homecoming since the first FinnFest was held in Minneapolis in 1983. Planning for FinnFest USA '92 has been underway for two years by a local committee, residents of the Twin Ports, the Iron Range, and their surrounding areas. Assistance is given by FinnFest USA National Committee which oversees each annual festival held in a different part of the U.S.

The 1991 version was held in Lake Worth, Florida in April. Other sites have included Fitchburg, Massachusetts in 1984; Hancock, Michigan twice in 1985 and 1990; Berkeley, California in 1986; Detroit, Michigan in 1987; Newark, Delaware in 1988, marking the 350th anniversary of the first Finnish-Swedish colonists arrival in the New World; and Seattle, Washington in 1989. In 1993 the festival goes to Los Angeles.

The annual event provides an opportunity for Americans and Canadians of Finnish descent to get in touch with their ethnic heritage through seminars or workshops on a variety of topics, through entertainment, food, a Finnish marketplace or "tori",

cultural events, fun athletic events, games and dancing!

Best of all it affords an opportunity to meet fellow Finns from every part of the nation and Canada and from Finland as well. FinnFest USA is sort of a national version of summer festivities that Finns and Scandinavians in general like to hold and attend.

Under the theme "Come Home to Minnesota", the local FinnFest USA '92 committee is promoting what it hopes will be a record attendance of thousands

of Americans and Canadians of Finnish descent, and their friends, coming to an area known as "Finn Country" because it was settled by many Finnish immigrants who found Northern Minnesota much like their native land of pines, birches, and lakes. The Duluth Entertainment Center area is known for its pockets of Finnish settlements such as Esko, Palo, Toivola, and Finland, Minnesota, along with Oulu, Wisconsin.

FinnFest USA '92 will be headquartered at University of Min-

nesota-Duluth (UMD), providing accommodations for dormitory housing, food and facilities for seminars and entertainment. Some activities will be held at Convention Center (DECC), including a banquet and symphony concert.

Numerous committees are active in planning FinnFest '92 under the general direction of a board of directors headed by co-chairpersons: Donald Wirtanen, treasurer; Arne Santa, chairman; and Andrea Mikkola, secretary.

Other members represent a wide area: Sylvia Dahl, Aurora; Velma M. Doby, Brule, Wisconsin; Wayne Hakala, Makinen; Davis Helberg, Esko; Clarence Ivonen, Virginia; Leo Keskinen,

Grand Rapids; Dr. Harold Lager, Virginia; Helmi Lammi, Proctor; Adelia Lipponen, Cloquet; Edwin Manni, Kettle River; Carolyn Tuominen Marino, Duluth; Rachel Martin, Superior; Alen Norgard, Shoreview; Sulo Ojakangas, Hibbing; Eli Ranta, Gilbert; Ermi Ronback, Duluth; and Maijaliisa Rudy, Cloquet.

FinnFest USA '92 will be three years in the making, four days of celebration and a lifetime of memories. For a fantastic FinnFest USA '92 the committee is urging Finns across the nation to "Come Home to Minnesota".

For more information or registration brochures write: FinnFest USA '92, Post Office Box 762, Duluth, Minnesota 55801. FinnFest USA '92

'92 Suomi Conference festival to Duluth

The Minnesota area executive committee has invited the 1992 Summer Festival meetings of the Finnish (Suomi) Special Interest Conference of the Evangelical Lutheran Church in America to Duluth, Minnesota.

The two-day religious festival meetings will be on July 22-23, 1992, just before FinnFest USA '92, which convenes July 23-26, at the University of Minnesota Duluth.

The Suomi Conference will probably convene at Messiah Lutheran Church, 302 E. 4th Street, to be confirmed later. The program will start with break-

fast on Wednesday, July 22, and continue on Thursday, on both days with preaching, educational, musical, mission, and eucharistic programs.

Information on the site, details on lodging, meals, and arrangements will be given later by the local committee. This announcement of the date and place is given early, so that visitors from distant sites in the USA and Canada, and Finland, can make travel plans for the two-day Suomi fete, and the three and a half day FinnFest '92 festival.

E. Olaf Rankinen

Exhibit in Maine -

'Homage to Taava Miina'

ORONO, ME - "Homage to Taava Miina" is the title of an exhibition of painting-constructions by M. Ekola Gerberick at the University of Maine Museum of Art from Sept. 9 to October 25. The museum is located at 109 Carnegie Hall in Orono.

Related works on paper will be shown at the University of Maine Museum of Art Satellite Gallery, 115 Franklin St, down-

town Bangor.

M. Ekola Gerberick will give a lecture on Wednesday, October 2, 1991, 7 p.m., at the University of Maine Museum of Art, Carnegie Hall, Orono.

An additional lecture will be given on Sunday, October 6, 1991, 1 p.m., at Carnegie Hall followed by a reception for the artist at 115 Franklin St, downtown Bangor at 2:30 p.m.

Second FATA annual bilingual

The Finnish-American Translators Association announces the publication of TRANSLATION FROM THE FINNISH, THE SECOND FATA ANNUAL, with text in both Finnish and English - in one instance, Swedish and English. Bilingual publications are very rare; in Finnish and English they are practically nonexistent. THE SECOND FATA ANNUAL features the work of some 20 translators and contains complete short works and excerpts from longer ones.

Among writers represented are such well-known names as Pentti Haanpää, Eeva Kilpi, Aleksis Kivi, Eeva-Liisa Manner and Aila Meriluoto.

Of special interest are two selections from novels by Eeva

Joenpelto, a remarkable writer, who has previously appeared in English only in Aili Jarvenpa's excerpt from *Vetää kaikista ovista* in *Sampo: The Magic Mill*.

One selection is from Therese Nelson's translation of *Neito kulkee vetten päällä*, which is being published in full by Werner Söderström this summer. The other is from *Rouva Glad*, which has been translated into English by Ritva Cederstrom as part of her doctoral dissertation at the State University of New York at Binghamton.

A new feature in this year's ANNUAL is the appearance of translations from English into Finnish.

Aili Snellman's translations of Edgar Lee Master's poetry are lively and entertaining. Excerpts from "Pro Patria," Steve Stone's English language poem on the Winter War dead, appear in a masterful translation by Aila Meriluoto, one of Finland's best poets.

The publication appeals to a variety of interests. Not all the selections are purely literary. As a practical tool, the SECOND ANNUAL will help those who are studying or trying to retain their Finnish language, or vice-

versa, those Finns who are working on their English. Finnish language schools here and in Canada should find it a convenient aid for their more advanced students. Translators will find the different approaches to expressing thought in another language a fascinating study.

FATA is a non-profit organization of translators whose objectives are to encourage and improve translation from the Finnish language. Membership, with annual dues of \$20, is open to all who are interested in doing translation or supporting it as a means of transmitting their Finnish heritage. All proceeds from the sale of the ANNUAL go toward paying organization and publishing costs.

Richard Impola

Both the FIRST (English text only) and the SECOND FATA ANNUAL can be purchased from Raivaaaja, 147 Elm St., P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

The cost is \$5.00 per copy for the FIRST and \$7.00 per copy for the SECOND. If you order both at the same time, send \$9.50.

Please add \$2.00 for postage and handling to your order (and Mass. residents add 5% sales tax).

SUOMI-SEURA R.Y. FINLAND SOCIETY

Membership magazine
Suomen Silta 6 times a year.
Membership USD 11/year.
National membership sec'y:
Anja Kortmann, NJ

Membership sec'y: Eva Hirvi
4 Ridgewood Rd., Paxton, MA
Tel. (508) 791-4371

Send check to:
Finland Society
P.O. Box 338, Millington, NJ 07946

South Carolina SISU

GREENWOOD, SC - After reading about Dr. William R. Aho's quest of finding out what *sisu* means to Finnish Americans, David A. Anderson of 103 Pine Dr. sent in the above photo.

"I don't know what SISU means for sure," writes Anderson, but glad I got the South Carolina special plate. Probably didn't have too many other Finns here in S. C. to compete with for it."

David Anderson's number plate got us to wondering as to how many other states have issued SISU number plates. If you have one, if you know anyone who has one or if you ever see one, please take a photo of it and send it to RAIVAAJA, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600. It would be interesting to see just how many states have issued SISU number plates.

Kalenteri

CALIFORNIA

October 12 - 9th annual Scandinavian Festival, 9 am-3 pm, Colorado Place, Santa Monica. Celebrating Nordic heritage and customs. Sponsored by the American Scandinavian Foundation of Los Angeles.

CONNECTICUT

Sept. 28 - Tori & Bazaar, 10 am-3 pm, Finnish Hall, Canterbury. Bake sale (pulla, etc.), Finnish rugs, wood items, baskets, tapes, knitted goods, dolls, paintings by Millie Wiskari and much more. Food available for lunch. For more information & to reserve a Tori table, call Eila Mäkipuro at 203-423-3854.

MARYLAND

Sept. 22 - Annual Finlandia Foundation Crabfeast, 2 pm-7, Liimatta's, 294 Dogwood Rd, Millersville. Please call 647-5798 by Friday Sept. 20 so they will know how many bushels of crabs to order. Sponsored by FF Baltimore Area Chapter.

MASSACHUSETTS

Sept. 18 - Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7:00 pm, Burger King Community Room, Routes 6/136, West Barnstable. Language classes 6 pm.

Sept. 21 - Kaleva Bake Sale, 9-11 am, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg. Coffeebread, pastries, coffee & pannukakku.

- Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Temperance Society Summer Camp, Furnace Pond, Suomi Rd (off Rt 36), Pembroke. Supper at 5.

- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Sept. 22 - Smörgåsbord, 12 noon - 1:30 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster. Sponsored by Knights & Ladies of Kaleva.

- Finlandia Foundation Boston Chapter monthly meeting, 3 pm, St. Paul Lutheran Church, 929 Concord Turnpike (Rt 2), Arlington. Program: "Reflections on Finnish Arts & Architecture," lecture with slides by Pirkko-Liisa & Desmond O'Rourke.

Sept. 24 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.

Sept. 28 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Supper at 5; Silent Auction at 7.

- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

- Dance, 8 pm-midnight, Sovittaja Park, Finn Park Rd, Rutland. Music by Elliot Lockwood.

Oct. 1 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St Congregational Church, Fitchburg.

Oct. 6 - Finnish American Club of Saima mortgage burning, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. All welcome!

MICHIGAN

Sept. 24 - Luncheon and art show, noon-6 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills. Sponsored by the Center's Women's Club.

Sept. 28 - *Hoijakat* Pasty Sale, Finnish Center, Farmington Hills. Orders: 313-338-1959.

Oct. 1 - "Search for your roots" meeting, 7 pm, Wyoming Public Library, 3350 Michael SW. Pat Nevala will conduct a genealogical workshop. Sponsored by the Finnish-American Society of West Central Michigan.

Oct. 12 - Karelian Festival, 2 pm, Marne United Methodist Church, 14861 Washington (near I-96), Marne. An afternoon of Karelian music with Armas Suni on the kantele. Authentic Karelian foods to be served. Sponsored by the Finnish-American Society of West Central Michigan.

MINNESOTA

Sept. 20 - Finnish American Cultural Activities Inc. monthly meeting, 7:30 pm, International Institute, 1694 Como Ave, St. Paul. Program: "The FACA Fair - A September Finnish Get-together."

Nov. 6-9 - "The Making of Finnish America: An Ethnic Culture in Transition," conference at University of Minnesota, Minneapolis. For more information: Leslie Denny, Program Director; Conference Services; 220 Nolte Center, U of M; 315 Pillsbury Drive SE; Minneapolis MN 55455.

NEW YORK

Sept. 19 - Finnish Aid Society Imatra's 100th anniversary art and music days begin, Imatra Hall, 740-40th St, Brooklyn. Opening of art exhibition by Consul General Garth Castren, 6 pm; Vantaan Kansanperinteen Ystävät folk dance program, 7:00 pm; buffet dinner by Tuula & Leena.

Sept. 20 - Gala-concert at Imatra Hall, 7:00 pm, Brooklyn. Featuring Helka Hynninen, Malho Brothers & Partners, Järvenpää Male Choir, dancing to music by Esko Nousiainen; buffet dinner by Tuula & Leena.

Sept. 21 - Finnish Aid Society Imatra's 100 anniversary celebration, Imatra Hall, Brooklyn. Co-naming of 40th Street as Finlandia St. at 5 pm; program at 6 pm; dinner by Tuula & Leena; dance with music by Imatra Big Band and the Walsh Sisters.

Sept. 22 - Gala-concert, 2:00 pm, Imatra Hall, Brooklyn. Featuring Ari Finn; Malho Brothers & Partners; Hannu Mäkipuro; Vantaan Kansanperinteen Ystävät and the Finnish women gymnasts of New York; Helka Hynninen; buffet dinner by Tuula & Leena.

All programs subject to change

LETTER

continued from page 8

established their own businesses, churches, social centers and newspapers.

Many never did learn to speak English. Working, as they did in Maynard, in the woolen mill amid clanking looms made conversation almost an impossibility and in case of need there was always someone to interpret between employee and overseer. Every store had Finnish clerks and from the Irish fishman to the German butcher Finn was spoken and understood, learned in self-defense, I'm sure.

We of Finnish ancestry were taught pride in our heritage and learned to speak, read and write the language before we started school, but didn't have the foresight to pass on this knowledge to the next generation.

The RAIVAAJA did and does. Now a weekly edition, articles of interest and news from near and far are printed in two languages keeping Finnish culture and heritage alive.

The planned tribute to the RAIVAAJA is well deserved, hard earned and overdue. This publication has served the Finnish population with vital information, news of hometown activities, of their homeland as well as world events.

As a three-generation subscriber I can only quote a well-known theme song - "Thanks for the memories."

Eläköön, RAIVAAJA!

Viola Merriam
Maynard, MA

Viola Merriam celebrated her 70th birthday in August. Best wishes to her!

Salute to Eastern Finland

MARNE, MI - The Finnish-American Society of West Central Michigan will present a "Salute to Eastern Finland" at their meeting on Saturday, October 12, 1991, 2:00 pm, at the Marne United Methodist Church, 14861 Washington (near I-96).

In the midst of all this turmoil in the Soviet Union," writes Society Vice President Kay Ollila, "we are also reminded of Karelia (Karjala), a part of Finland lost

during World War II. Their music, customs and food are a little different from the rest of the country.

"Our main program will be Karelian descendant Armas Suni from Dearborn, Michigan. Mr. Suni will be playing the Kantele and singing.

"Authentic Karelian foods will be served for a small donation following the program."

Fitchburg, MA

Correction

In last week's *Kalenteri* we listed the hours of the Kaleva Bake Sale this Saturday as 9 a.m. to 1 p.m.

That was a mistake! The CORRECT hours are 9 a.m. to 11 a.m. Sorry for the error.

FACS mortgage burning

Tarmo Hannula, secretary of the Finnish American Club of Saima, has announced that there will be a mortgage burning ceremony on Sunday Oct. 6, 2 p.m. at Saima Park.

The mortgage was taken out when the new clubhouse was built at the park in 1979. It was a 25 year mortgage, says Hannula, "paid off in half the time."

Secretary Hannula invites everyone to attend.

Finland on TV

If you are in the viewing area of Boston's Channel 2 and missed the "Victory Garden" program last Sunday, tune in on Saturday, Sept. 21, at 4:30 p.m., when the same program will be repeated.

A portion of the program features scenes of the Von Fieant estate of Helsinki.

Speaking of popular pets...

by Signe

Could it be that the Dog is going to have to give up his reputation as Man's best friend? It seems that his arch enemy, the Cat, is fast gaining in popularity, especially among women. Last year, the approximately 54 million dogs were outnumbered by about 63 million cats in this country.

Dog owners claim that their pets are more loyal, but cat lovers (ailurophiles) reply that though cats often display a certain aloofness, they are intelligent and affectionate, and become loving members of the family. Unfortunately there are ailurophobes who dislike cats and often fear them.

Almost 300 cats were entered at the Cat Show held recently in Boxborough. While they were waiting to be judged, the felines were held in roomy cages many of which were decorated and had doll size beds and other comforts to keep them happy. During this time it was amusing to see how their owners (yes, most of them were women) combed and brushed them to make them look their best. Many had their faces washed.

Finally it was time for the judging. Looking for color, muscular condition, bone structure, and many other characteristics, the judges handled and examined the animals from every angle while the subjects were as putty in their hands. Knowing that our Mirri would never allow herself to be subjected to such indignity, we inquired as to the secret of their docility. The answer was that as kittens they had been trained from a very early age.

Cat Shows are serious business. The largest of these, the Cat Fanciers' Associational Cat Show will be held in Fort Worth, Texas, on Nov. 15-17. Qualifying competitions will take place at eight cities during the weekend of Oct. 12. Of these eight, one is in Japan, one is in Italy, and six are in the U.S. and one of these is FITCHBURG. The place is the Royal Plaza Trade center, and as many as 450 felines belonging to any of 31 breeds are to compete.

The cats and kittens must accumulate qualifying point totals in the Championship, Kitten, or Premiership classes. The winners will then go on to Texas to compete against felines from all over this country as well as those from Canada, Japan, and Europe.

Apartment for rent

133 Mechanic St., Fitchburg, MA near upper common. 4 room, 1 bedroom, spacious and nice. \$375/month. Please call Alice Heikkila at 345-1011 or 582-4911.

Your kind expression
of sympathy and friendship
will always remain
in our memories.
Thank you
for your
thoughtfulness.

Vivian Kallio & family
Edwin Helander & family

Sulin Orchard
APPLES

Open for the season
open daily
9 - 12 1 - 5

885 Fisher Road
Fitchburg, MA
508-342-5121

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508) 874-0629

DO YOU NEED A GREEN CARD?

If you were born in FINLAND, YOU CAN APPLY FOR A GREEN CARD. REGISTER NOW BECAUSE THE FIRST 40,000 QUALIFIED PEOPLE WILL OBTAIN THEIR GREEN CARDS. FIRST COME-FIRST SERVED! I CAN MAKE SURE YOUR APPLICATION WILL BE AMONG THE VERY FIRST! OUR DEADLINE IS SEPT. 30, 1991. I WILL FILE AT 12:01 A.M. ON OCT. 14, 1991. SPOUSES & CHILDREN WILL ALSO GET GREEN CARDS. APPLICANTS MAY FILE FROM THE UNITED STATES (EVEN ILLEGALS) OR FROM ABROAD.

CALL SIDNEY ELFMAN (212) 766-5300 for DETAILS. Fax: (212) 571-4306
BROWN, ELFMAN & TORRES, Attorneys
15 Park Row, New York, N.Y. 10038

Scandinavian Fest '91

September 1, 1991
Vasa Park, Budd Lake, New Jersey

This annual festival celebrates the cultures of Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden. Norway was this year's featured country.

Over 85 vendors and crafts-

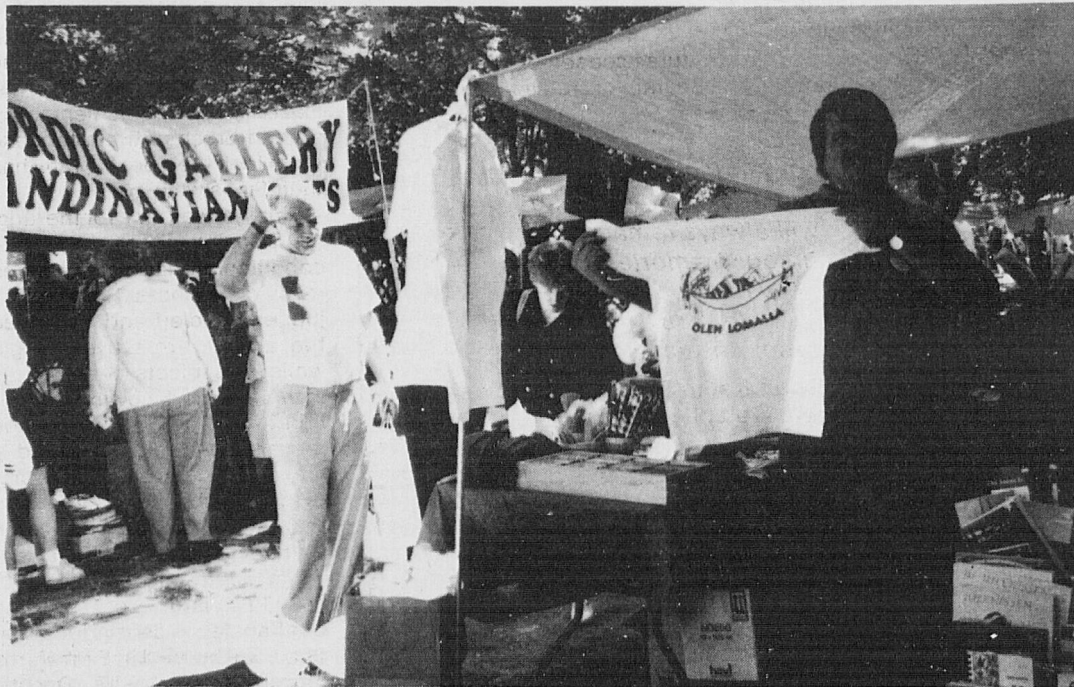
men participated and Scandinavian foods, music, dancing and other activities were part of the day's events.

Scandinavian Fest '91 was produced by member lodges of

the New Jersey District of Vasa order of America, a Scandinavian fraternal organization with district and local member lodges throughout North America.

Karelian pies, pulla, Finnish bread and coffee were sold at Tuula Lahti's booth.

Almo Tervakoski of Memories of Finland was selling Finnish oriented items.

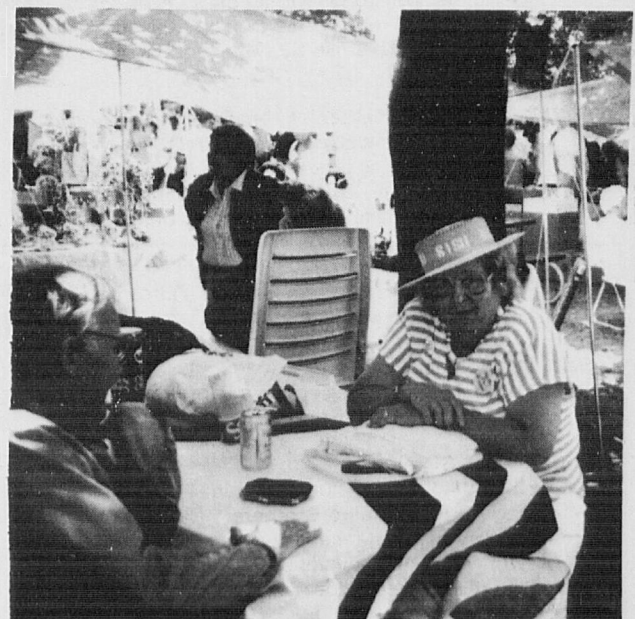
Walter Eriksson & company were crowd pleasers.

Finnish folk dancing group Revontulet entertained the crowds.

Lloyd Hannula of the Revontulet (left) with Judith Eggers of the festival program committee.

Sisu hat kept this woman cool.

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2:00 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntatalissa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

★

Suomenkielen oppikurssit Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg maanantaisin klo 7 ill. Opetusta kolmella tasolla. Ilmoittautuminen ensimmäisenä iltana, syysk. 16. p:nä alk. klo 6 ill. Järjestäjä Fitchburgin Kalevaiset.

★

Leivonnaismyyjäiset lauantaina, syysk. 21. p:nä klo 9-11 aam. Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg. Pullaa ja pannukakkua. Sponsori Fitchburgin Kalevaiset. Kaikki paikalle!

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina syysk. 21. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Fitchburgin Kalevaisten vuotuinen seisovapöytä sunnuntaina, syysk. 22. p:nä klo 12-1:30 ip. Kalevan Huvilalla, Fort Pond, Lancaster. Aikuiset \$6.00, lapset \$2.00. Kaikki tervetulleita!

BAKE SALE

Kaleva Koti - Sept. 21 '91
9 am - 11 am
Coffeebread & Pastries
plus join us
for coffee and pannukaku
Kaleva Koti
107 Mechanic St.
Fitchburg, MA 01420

Fitchburgin Kalevaisten vuotuinen

Smörgåsbord

Sunnuntaina, syysk. 22, 1991
klo 12 - 1:30 iltap.

Kalevan Huvilalla
Fort Pond, Lancaster, MA

Lahjoitus: \$6.00 aikuiset

Lapset: \$2.00

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Taydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Fitchburg ja ympäristö

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho piti syyskauden ensimmäisen kokouksensa tiistaina, syysk. 10. päivänä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntatalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopanen toivotti kerholaiset ja ystävät tervetulleiksi - oli mukava nähdä suuri osanottajajoukko paikalla - kesätauon jälkeen.

Ethel Anttonen säesti pianolla "America" ja "Maamme laulua" lauletaessa.

Hetken hiljaisuudella muisteltiin Martha Kivimäkeä, joka kuoli kesäk. 28, 1991. Häntä todella kaivataan.

Tervetulleiksi toivotettiin Vieno Bianco New Mexicosta sekä fitchburgilaiset Lillian Järvelä ja Mr. ja Mrs. Charles Peltö.

Mr. Nopanen toi tervehdyksen Martha Ekolalta, joka vieraili täällä kesän aikana, samoin myös Bill ja Tyyne Pajuselta.

"Happy Birthday" laulettiin kaikkien kesäkuukausina ja syysk. 11. päivänä syntymäpäiväänsä viettävän Waino Kosken kunniaksi.

Monet kiitokset seuraaville heidän Martha Kivimäen muistolle antamistaan lahjoituksista: Rauha ja Walter Torni - \$10.00; Rauni Cote - \$5.00; Lempi Aunio - \$2.00; Henni Lappalainen - \$5.00; Irene Vilakari - \$5.00; nimetön - \$100.00; Esther Karhunen - \$5.00; Sirkka & Eugene Höglund - \$2.00; Tauno Puhakka - \$10.00; Mr. & Mrs. Nopanen - \$10.00; Elna Seney - \$5.00; Irja Alitalo - \$5.00; Miriam Orava - \$5.00 ja Sirkka & Olavi Tastula - \$10.00. Kiitokset myös Miriam Oravalle \$10.00 lahjoituksesta aviomiehensä Toivon muistolle.

Kahvipöytään saatiin herkkuja seuraavilta henkilöiltä: Mr. Nopanen, Irja Alitalo, Henni Lappalainen, Ethel Anttonen, Helmi Ahlfors, Taimi Oikola, Anna Niemi, Naimi Loh-

berger, Einar Heino, Ruth Holma, Elsie DesJardins ja Kaarina Mäki.

Presidentti Nopanen muistutti, että lokakuun 11. päivä on kerhon 30-vuotispäivä.

Ohjekset annettiin sitten juontajan Mildred Heimon käsiin. Aluksi kuultiin Charles Pellon hanurimusiikkia, josta kaikki nauttivat. Hanurimusiikkia olikin jo kaivattu!

Ethel Anttonen lauloi kauniita sävelmiä säestäen myös itseään pianolla. Sen jälkeen

Rauni Cote luki mielenkiintoisen tarinan ikääntymisestä.

Oiva Rauma viihdytti kan-telemusiikillaan, minkä jälkeen Mamie Lauricella luki kaskun.

Mr. Peltö soitti jälleen hanuriaan, mitä seurasi Anna Niemmen lukema mielenkiintoinen kertomus.

Ohjelma päättyi Mrs. Heimon hupaisalla tarinalla.

Kahvia kaikkine herkkuihin nautittiin ennen kotiin-paluuta.

Uutispaloja

Tulevana lauantaina, syysk. 21. p:nä Bostonin televisio-asema WGBH channel 2 toistaa Victory Garden ohjelman klo 4:40 iltapäivällä, missä esitellään Helsingissä sijaitseva von Fieant maatila.

★

Syyskuun 27. päivänä klo 7:30 illalla Fitchburgin Taide-museossa vietetään musiikkia koskeva keskustelu- ja luentotilaisuus. Keskustelun aiheena on historialliset pianot ja niiden suhde musiikkiin omalla aikakaudellaan. Keskustelutilaisuutta vetää Fitchburgin Taidemuseon pianonäyttelyn kuraattori Edmund M. Frederik Asburnhamista.

Näyttelyn pianot ovat kaikki Frederikin omasta henkilökohtaisesta kokoelmasta. Frederik, joka on luennoinut laajalti musiikista, on vierailut juuri hiljattain Irving S. Gilmore Keyboard -festivaaleilla Kalamazooissa Michiganissa ja Midwestern Historical Key-

board Societyssa Youngstownissa Ohiossa.

Frederik kertoo harrastuksestaan kerätä pianoja sekä pianon historiallisesta taustasta ja sen merkityksestä musiikkitaiteesta.

Tilaisuutta koskevaa informaatiota saa museon puhelinnumerosta (508) 345-4207.

Sunnuntaina lokakuun 27. päivänä klo 2:30 iltapäivällä Fitchburgin Taidemuseossa on Ira Brausin konsertti. Konsertissa kuullaan Schumannin, Brahmsin ja Regerin musiikkia.

Brausilla on Ph.D. -tutkinto musiikissa Harvardin yliopistosta ja hän toimii musiikkiteorian apulaisprofessorina Bates Collegessa. Hän soittaa Edmund M. ja Patricia H. Frederikin antiikkisilla pianoilla, jotka ovat samalla, näytteillä museossa.

Braus on esiintynyt useissa konserteissa soolosoittajana. Musiikkitilaisuus on avoin yleisölle. Lisätietoja saa muse-jatkuu seuraavalla sivulla

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
syysk. 21. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Hi-lites
soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Rakkaat ystävät, veljet ja sisaret, Kristuksessa Jeesuksessa, toivotamme teidät sydämellisesti tervetulleiksi juhla jumalanpalvelukseemme.

Heritage Sunday

Mt. Calvary Lutheran Church, Acton, MA
Syysk. 29, 1991 10:45 aam.

Englanninkielisen liturgian pitää pastori D. Perryman

suomenkielisen Toivo Lämsä

Fitchburgin Messiah Lutheran kirkon Suomalainen Naiskuo laulaa

Kahvitarjoilu jumalanpalveluksen jälkeen

Kaikki suomenkieliset tervetulleita!

Lähtö Messiah Lutheran kirkon pihalta klo 9:30 aam. (car pool)
Ajo-ohjeet Route 2:lta: Exit 27 South, käänny oikealle Mass. Ave:lle (Rte 111).

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Kirkollisia

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280, Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aam. Pastori Philip Meher toimii väliaikaispastorina. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 pyhäkoulu kaikenikäisille.

Konfirmaatioluokka kokoontuu tiistaisin klo 6:00 illalla.

Kuoroharjoitukset tiistaisin klo 6:45. Ron Harry urkurina ja kuoronjohtajana. Virvokkeita päätteeksi.

Miesten seura kokoontuu joka kolmas keskiviikko klo 7:30 illalla.

Pyhäkoulu leikkikouluikäisistä (3 v.) 9-luokkalaisiin klo 10:45 - 12:00 aam. Debbie Champagne valvoo.

Nuorisoryhmä kokoontuu joka toinen sunnuntai-ilta klo 6-8. Mark ja Tami Green ohjaajina.

Vuotuinen spagetti-illallinen lauantaina, syysk. 28. p:nä klo 5 ja 6:30.

Lokak. 6. päivän jumalanpalveluksen jälkeen seurakuntalaiset luovuttavat lahjoitusarvio-kuorensa, minkä jälkeen nautitaan brunssi.

Kirkon perustamisesta on kulunut lähes sata vuotta, sillä syysk. 29, 1895 kahdeksan henkilön ryhmä kokoontui perustaa uuden kirkon. Perustavat jäsenet olivat: pastori Andrew Groop ja Mrs. Matilda groop, Johan Aho, Sofia Sevun, Ella Hendrickson, Eriika Virkela ja John ja Fredrika Tiilikala. Monet heidän jälkeläisistään kuuluvat nykyiseen seurakuntaan.

Kirkko sai nimekseen Finnish Evangelical Mission Church, mutta koska pastori Groop oli suuresti arvostettu henkilö, hänen elinaikanaan kirkkoa kutsuttiin "Groopin kirkoksi".

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, syysk. 22. klo 9:15 aam. sunnuntai koulu. Klo 9:15 aikuisten raamattu luokka. Klo 9:30 korkeakoulun raamattu luokka. (luokat 9-12). Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus.

Ashburnham, MA

Suomenkielinen puhelinharrastus numerosta (508) 827-3181. Tämä viikottainen puhelinsanoma lähetetään (toistaiseksi) kesäkaupaltamme, Lake Road, Ashburnham, MA 01430.

Evank. Kerttu Kopsala

From the desk of Stig Häggblom:

Savonlinnan Oopperajuhlissa

Kesäiset Savonlinnan Oopperajuhlat ovat sitä laatua, että voidaan kutsua "Elämykseksi Euroopassa." Miten tuo integraatio kulkeekaan, nämä juhlal on säilytettävä hengissä tulevaisuuteen.

Olimme saapuneet Simpeleen kautta melko myöhään, mutta pysähtymisen Käkönen-talossa Parikkalan "portilla" oli välttämättömyys. Silti saimme majapaikkamme kevyesti kuntoon Kerimäen uuden ja "kansainväliset vaatimukset täyttävän" golfradan tuntumassa. Vuokrasimme asiallisen majan.

Oopperakesän rutiinit ovat sulavat. Vieraan maan lehdistö - joskin tässä tapauksessa kaukaisen "kotimaisen" RAIVA AJAN muodossa - saa asiallisen ja ammattimaisen kohtelun. Oli heinäkuun 22. päivä ja Rusalkan kenraaliharjoitus eli "dress rehearsal".

Kaikki meni hyvin, joskin vettä tuli reilustikin pariin otteeseen. Telta on vankkojen muurien välissä kokolailla vedenpitävä.

Antaa mukavan tunteen kun tuo satoja vuosia vanha linna vihdoinkin on päässyt tähän kukoistukseen ja tarjoaa maakunnalleen suuren hyödyn.

Paikkamme osoitti meille joroislaiseen asuun pukeutunut nuori neiton, joka vakuuttaa meille olleensa jo toistakymmenettä kesää näissä kesäpuuhissa.

- Olin kuusikesäinen kun sain luovuttaa primadonnalle kukkia kerran. Sen jälkeen olin myyty näille kesäaskarteluille, hän sanoo.

Ystävämme vakuuttaa, että koko kaupunki elää kesäisten oopperajuhlien myötä. Tätä kautta tulee työpaikkoja ja puhdasta elämää koko ympäröivään maakuntaan.

★

Rusalkan kantaesitys oli jo vuonna 1901 Prhassa, joten

siitä vain.

Tämäkin esitys on loppuun myyty. Se merkitsee yli 2,000 länöliijaa. Lipuista on maksettu yli 300 markkaa kapaleelta.

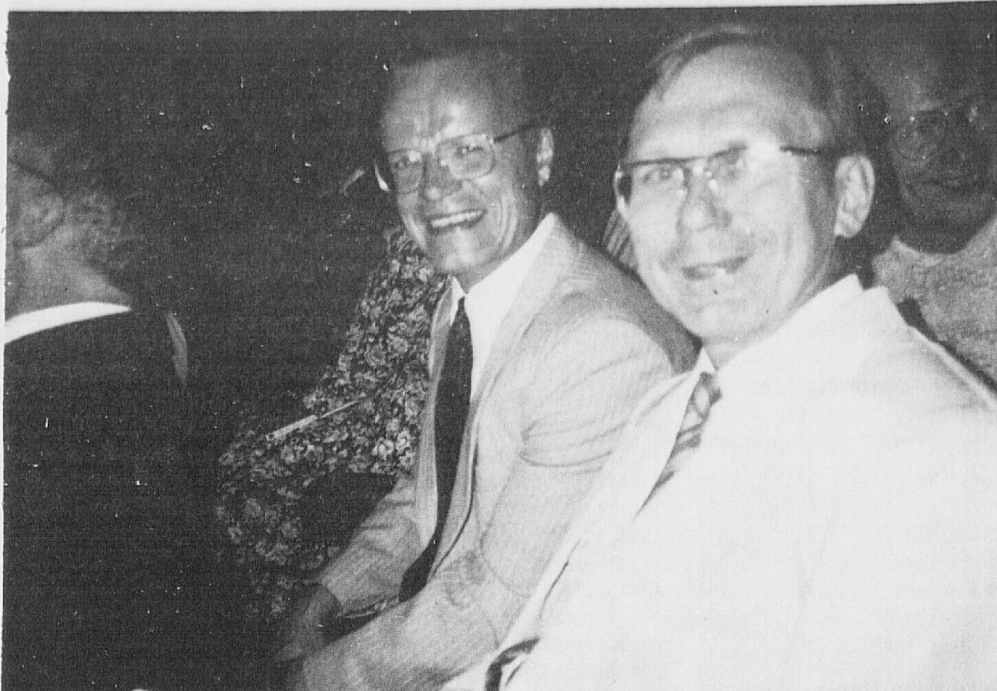
Antonin Dvorak, joka eli 1841-1904, ei halunnut kutsua merenneitokertomustaan "oopperaksi", vaan "lyyrisiksi saduksi."

Arvostan tunnelmaa ja korkeatasoista lauluesitystä. Kapellimestari Josef Kuchinka työskentelee vuorenvarmasti lähes puoleenyöhön. Onhan tämä joka tapauksessa se tärkeämpi esitys, jossa ovat läsnä heikinheimot ja muut arvostelijat, joidenka käsitykset tilitetään ensi-iltaileisöllekin luettavaksi varsinaisen pääesityksen jälkeiselle aamukahville, kaikille meille luettavaksi.

Meren neidosta, lapsesta lainehesta, on myös Kantelettaressa laulu....

★

Tapaan tuossa tungoksessa parisen vanhaa urheiluystävääkin. Molemmat antavat esitykselle hyvät arvostelut, joten yhdyin heihin. Kaikki kolme arvostamme si-

Ympäristöministeriön kansliapäällikkö Lauri Tarasti ja valtiotieteiden maisteri Seppo Kuusiola Savonlinnan Rusalka -esitystä kuuntelemassa ja katsomassa viime kesänä.

Kuva: Stig Häggblom

tä, että satapäinen (ja paljon yli sen) taiteilijajoukko tällaisenakin tapahtumakesänä on lentänyt kesäiseen Suomeen panostamaan Euroopan uusia pyrkimyksiä.

Toinen on Lauri Tarasti, ympäristöministeriön kansliapäällikkö. Toinen on Seppo Kuusiola, valtiotieteen maisteri ja monessa mukana.

Muistan tuon Seppo Kuusiolan erältä Holmenkollenin matkaltakin, kun HKV juoksi (muttei voittanut) sitä pitkä Oslon katuvientiä.

Hannes Kolehmainen oli

matkalla mukana, suomalainen, joka 1912 Tukholmassa olympiakisoissa voittamalla 5,000 m "juoksi Suomen nimen maailmankartalle."

Hannes Kolehmainen ei ollut mukana HKV:n viestijoukkueessa, olihan hän jo vanha. Mutta Hannes oli kutsun saanut ja piti Bisletin Stadionilla puheen yleisölle.

- Se oli elämäni ensimmäinen puhe, kertoi Hannes myöhemmin.

Kuulijoita Bisletillä Hannesella oli 16,000.

Tuo Kuusiola oli muuten sellainen sprintti, joka kykeni satasella aikaan 10.7 ja juoksi 400 m 48.8.

Tenori Kuusiola ja pianisti Tarasti, myöhemmin sitten ympäristöministeriön ensimmäinen kansliapäällikkö (virassa edelleen), esiintyivät urheiluharratuksensa ja opiskelujensa lomassa kaikenlaisissa juhlissa ja melko korkealla tasolla.

Näin me, Savonlinnan oopperajuhlissa....

Suomen 5-ottelijat jäivät kärjestä

Suomalaisten nykyaikaisen 5-ottelijoiden menestys oli vaatimaton lajin MM-kilpailuissa San Antoniassa Teksassissa. Paras oli Pasi Nikkari sijalla 53. Joukkueena Suomi oli toiseksi viimeinen eli 21:s.

Viimeisessä lajissa ratsastuksessa suomalaisten panos oli hieman näkyvämpi. Ismo Marjunen oli Flyer-hevosella seitsemäs ja Pasi Nikkari Snowmassillaan kymmenes.

Maailmanmestaruuden vei Puolan Arkad Skrzypaszek pistein 5,498.

Vaasan yliopistolta kannustusraha Sari Essayahille

Vaasan yliopisto myönsi ekonomin tutkintoa opiskelevalle opiskelijalleen, MM-pronssimitalisti Sari Essayahille, 5,000 markan kannustusrahan opintojen loppuun saattamista varten.

Yliopiston rehtori Ilkka Virtanen välitti Essayahille tiedon stipendistä ja yliopiston onnittelut Tokioon. Virtasen mukaan Essayah on osoittanut opinnoissaan samanlaista määrätietoisuutta ja edistymistä kuin urheilu-urallaankin.

Homage to Taava Miina

BANGOR, ME - M. Ekola Gerberickin "Homage to Taava Miina" -maalauksia ja konstruktioita esillä syysk. 9 - lokak. 25 päivinä University of Mainen taidemuseon Satellite galleriassa, 115 Franklin Street.

Keskiviikkona, lokakuun 2. päivänä klo 7 illalla taiteilijan luento yliopiston taidemuseon Carnegie Hallissa Oronossa.

Toinen luento sunnuntaina, lokak. 6 päivänä klo 1 ip. Carnegie Hallissa. Sitä seuraa vastaanotto klo 2:30 Bangorin galleriassa.

Lisätietoja saa soittamalla numeroon (207) 581-3255.

on tunnettu konserttipianisti, joka on esiintynyt eri puolilla maailmaa, muun muassa New Yorkissa, Lontoossa ja Italiassa. Konsertti on avoin yleisölle. Lisätietoja saa museosta.

Sunnuntaina lokakuun 17. päivänä klo 2:30 iltapäivällä Fitchburgin Taidemuseossa esiintyvät Robert Osborne ja Malcolm Halliday. He esittävät Schumannin lauluja. Malcolm Halliday soittaa myös muutamia romanttisia soolosoituksia Fredericksien kokoelman pianoilla. Lisätietoja tilaisuudesta saa soittamalla museoon.

UUTISPALOJA... jatkoa edelliseltä

osta.

Sunnuntaina marraskuun 10. päivänä klo 2:30 iltapäivällä Fitchburgin Taidemuseossa järjestetään Raymond Dudleyn pianokonsertti. Dudley on kanadalainen pianisti, joka asuu tällä hetkellä Etelä-Karoliinan osavaltiossa. Dudleyn konserttiohjelmaan kuuluu Chopinin, Listzin, Ravelin ja Debussyn musiikkia. Dudley soittaa myös Fredericksien antiikkipianoilla, jotka ovat samalla museossa näytteillä.

Dudley on toiminut aiemmin pianonsoiton opettajana Etelä-Karoliinan yliopistossa. Hän

NORTH END **SUBARU**
MAZDA
ISUZU

SUBARU-MAZDA
757 Chase Road, Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911

ISUZU
525 John Fitch Highway, Fitchburg
(508) 345-1011

TERVETULOA YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

EXPERIENCE THE DIFFERENCE
HUHTALA OIL CO.
MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LAMMITUSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Helsingissä
kodittomia
katulapsia

Helsingissä lapset eivät kerjää kaduilla kuten monissa muissa maailman metropoleissa. Helsinkiläiset katulapset asuvat rappukäytävissä, kellareissa, hylätyissä taloissa ja autoissa. Kesäisin he asuvat puistoissa ja rannoilla.

Helsingin sosiaalipäivystyksen numeroon tulee soittoja kodittomilta nuorilta viikottain. Toinen paikka, mistä nuoret kysyvät apua, on Asematunnelin Kompassi.

Alkusyöksystä eli kouluun alkaessa ongelma tulee näkyvimmäksi. Kesä menee nuorilla festivaaleilla ja ulkomailla kiertellessä, mutta koulujen alku ja ilmojen viileneminen ajaa "porsaas kotiin". Sosiaalivierailijoiden mukaan katulapsia on kaikista eri sosiaaliluokan kodeista.

Vaasa tutkii
paluumuuttoa

Vaasan läänin työvoimatoimisto tutkii Ruotsista tapahtuvaa paluumuuttoa. Tutkimuksella haetaan tietoa siitä, miten paluumuuttajille tarjottavia työvoimatoimistojen palveluita voitaisiin kehittää.

Kokemuksen mukaan halukkuus paluumuuttoon on huomattavasti suurempaa kuin toteutunut paluumuutto. Tutkimuksella pyritään selvittämään muuttopäätökseen kypsyttäviä asioita.

Suomen 22 sairaanhoitopiiriä joutuvat karsimaan menojaan yhteensä usealla sadalla miljoonalla markalla ensi vuonna. Piirit panevat jäihin lähes kaikki investoinnit, mm. Turun yliopistollinen keskussairaala siirtää ensi vuodeksi suunnitelmansa 200 miljoonan markan laajennushankkeen hamaan tulevaisuuteen. Raken-
nukseen oli tulossa uudet tilat silmä-, korva- ja sädehoitoklinikoille.

Sairaalat joutuvat myös irtisanomaan ja lomauttamaan työntekijöitään parina seuraavana vuonna, ennustaa Sairaallaliiton johtaja **Jorma Back**. Isot yksityiset sairaalat joutuvat ensimmäisinä vähentämään henkilökuntaansa, koska kuntainliitoilla ei ole enää varaa ostaa niiltä palveluja.

Sairaalat luopuvat kokonaan sijaisten palkkaamisesta. Kokonaisia sairaaloita aiotaan panna kiinni ensi kesänä lomien ajaksi. Monet pienet

aluesairaalat suunnittelevat säästäväänsä sulkemalla ovet viikonloppuina ja lopettamalla synnytysosastot.

Sairaaloihin kaavailtiin perustettavaksi ensi vuonna 750 uutta virkaa, mutta tiukkiin säästötoimiin ryhtyneet sairaanhoitopiirit uskaltavat panna auki ainoastaan 70 virkaa. Henkilökunnan määrä on Backin mukaan käytännössä vähentämässä, koska moni sairaalapiiri jäädyttää kymmeniä virkoja virkapankkiin.

"Vaikka työntekijäkaarti harvenee, potilaiden turvallisuus ei kärsi. Jonot tutkimuksiin ja leikkauksiin saattavat kuitenkin pidentyä", Back ennustaa.

Pitkästä aikaa
työvoimatarjontaa

Terveystieteiden alan työllisyystilanne on tänä vuonna keikahtanut täysin uuteen uskoon. Vielä viime vuonna virkoja oli jopa vaikea täyttää,

eikä sijaisiksi löytynyt ammattitaitoisia hoitajia. Nyt yhtä virkaa saattaa hakea sata, jopa parisataa työntekijää, ja kokeneetkin joutuvat tyytymään sijaisuuksiin.

"Alalla on pitkää aikaa työvoimatarjontaa. Kesätöiden saaminen vaikeutuu, eikä ole ihme, jos kortistoon ilmestyvät lähivuosina myös hoitajat", sairaallaliiton johtaja Back sanoo.

Alan väki saa heittää toiveet harkinnanvaraisista palkankorotuksista ja kannustuksista. Ne vedetään punakynällä yli ensi vuoden tulo- ja menoarvioista.

Osastoja
suljetaan

Melkein kaikissa Suomen sairaaloissa suljetaan osastoja pysyvästi vuoden alussa. Oulun yliopistollinen keskussairaala panee kiinni yhden gynekologian, silmä- ja

korva-, ihotautilien- sekä lastenosaston. Vapautuvat sata virkaa siirretään virkapankkiin.

Kesällä säästetään sulkeamalla Raahen, Oulaskankaan ja Päivärin sairaalat neljästä kuuteen viikoksi. Etelä-Karjalassa ovensa sulkee kesä-elokuuksi Tiuran sairaala.

Säästöjä etsitään myös lisäämällä yhteistyötä. Lapin kaksi piiriä suunnittelevat keskittäväänsä laboratorio- ja patologiapalvelut sekä lasten- ja nuorten psykiatrian osaston yhteen sairaalaan.

Kun kuntien taloudellinen ahdinko vain pahenee kahtena seuraavana vuonna, 30 pienen aluesairaalan on pakko tulevaisuudessa karsia toimintojaan. "Viikonlopun päivystyspotilaat ja synnytykset joudutaan siirtämään keskussairaaloihin, koska niitä tulee verraten vähän. Valmiutta ei ole enää varaa pitää yllä", Jorma Back ennustaa.

Joka toinen suomalainen:

Neuvostoliiton muutos
edullinen Suomelle

Lähes puolet eli 49 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että Neuvostoliiton tapahtumien vaikutukset koituvat Suomelle edullisiksi muutaman vuoden kuluttua.

Suomen Gallupin oululaisen sanomalehti Kalevan toimeksiannosta tekemän mielipidetiedustelun mukaan vain 14 prosenttia suomalaisista arvioi tapahtumien vaikutukset melko haitallisiksi. Vain kaksi prosenttia haastatelluista piti muutoksia Neuvostoliitossa

erittäin haitallisina.

19 prosenttia haastatelluista arvioi, ettei Neuvostoliiton viimeaikaiset tapahtumat vaikuta elämään Suomessa millään tavalla.

Suomalaiset yrittäjät, johtajat ja maanviljelijät odottavat mielipidetiedustelun mukaan muita ryhmiä enemmän itäisen naapurin muutosten myönteisyyteen. Yli 60 prosenttia yrittäjistä odottaa erittäin myönteisiä vaikutuksia.

Suomen Gallup haastatteli elo-syyskuun vaihteessa runsaat 700 15-65-vuotiasta suomalaista.

Oletko
muistanut
uusia
tilauksesi?Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä**BOLSTER Monumental Works**
JOHN A. PRATT, omistajaRoute 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906

Jälleenmyyjä halutaan

Osmo Rauhala
Vuoden
nuori taiteilija

Taidemaalari **Osmo Rauhala** on valittu Suomen vuoden 1992 nuoreksi taiteilijaksi. Rauhala saa 40,000 markan apurahan ja tilaisuuden yksityisnäyttelyyn järjestämiseen Tampereen taidemu-
seossa. Näyttely on ensi vuoden alussa.

Osmo Rauhala on opiskellut Vapaassa taidekoulussa 1981-82, Kuvataideakatemiassa 1982-87 ja School of Visual Arts -oppilaitoksessa New Yorkissa vuosina 1988-90. Hän on osallistunut useisiin yhteisnäyttelyihin Suomessa ja Yhdysvalloissa. Yksityisnäyttelyitä hän on pitänyt Helsingissä, Tampereella ja New Yorkissa.

Rauhalan teoksia on mm. Helsingin kaupungin taidemu-
seon sekä Espoon, Nokian ja Tampereen kaupunkien koko-

elmissä. Teoksia on myös Reader's Digest -kokoelmassa Yhdysvalloissa.

Vuoden nuori taiteilija valittiin nyt kahdeksannen kerran. Valinnan tarkoituksena on tehdä tunnetuksi uutta suomalaista kuvataidetta ja tukea lahjakkaiden nuorten taiteilijoiden työskentelyä. Tapahtuman järjestävät Tampereen kaupunki Tampereen taideyhdistys, Tampereen taiteilijaseura, Suomen taiteilijaseura ja Tampereen taidemuseo.

Osmo Rauhala, Vuoden nuori taiteilija.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$23.00, 6kk \$15.00, 3kk \$11.00
Ulkomaille: 12kk \$28.00, 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Joukkopako eläkkeelle tuomassa Suomeen yllättävän työvoimapulan

Lama tai korkeasuhdanne, suomalaisissa palkansaajissa elää talouden laeista piittaamaton hinku eläkkeelle. Yhdeksän kymmenestä suomalaisesta ikääntyneestä työntekijästä on käyttänyt hyödykseen mahdollisuudet päästä työpaineista eroon alle 60 -vuotiaina.

Espossa on pohdittu 300 työelämän päättäjän voimin, miten keski-ikäisten joukkopako työelämästä voitaisiin estää. Muuten kuluvalle vuosikymmenellä Suomeen iskee ankara työvoimapula, vaikka sitä nyt maan historian suurimman työttömyyden varjosta on ehkä vaikea ymmärtää.

Kokouksessa löydettiin erilaisia reseptejä ongelmaan. Peruslähdekohdat ovat jo pitkään olleet selvillä. Sairausten sijasta on ryhdyttävä hoittamaan terveyttä. Työpaikkojen ilmapiiriä on parannettava, johtamistapoja muutettava, työsuojelua, työterveyshuoltoa ja

kuntoutusta kehitettävä.

Mutta ennen kaikkea asenteiden olisi muututtava. Ikääntyvien työntekijöiden aliarvioimisen ja nuoruuden ylikorostamisen olisi loputtava.

Työelämän uudistukset tarpeen

Pääministeri **Esko Ahoa** huolestutti suomalaisten työn arvostuksen romahtaminen. Siksi hän katsoi työelämän uudistamisen yhdeksi suurimmista tulevaisuuden haasteista.

Ahon mielestä ikääntyvien työntekijöiden työpanosta tarvitaan tulevaisuudessakin enemmän kuin vierastyövoimaa. Ikääntyneiden työkykyä pitäisi kohentaa sekä työoloja parantamalla, ammattitaitoa lisäämällä että työntekijöiden omaa toimintakuntoa parantamalla.

Pääministeri peräänkuulut-

ti myös uutta johtamistyyliä työpaikoille. Nykyinen ylhäältä alas tapahtuva johtaminen pitäisi vaihtaa keskeltä ja edestä tapahtuvaksi, ihmisiin luottavaksi ja osallistuvaksi johtamiseksi.

Eläkkeelle keskimäärin 58-vuotiaana

Työeläkelaitosten liiton hallituksen puheenjohtajan **Risto Kauston** mukaan eläkkeelle on Suomessa edelleen sekä kovaa imua että työntöä. Tuoreiden tilastojen mukaan työkyvyttömyyseläkkeillä on tällä hetkellä lähes 300,000 suomalaista eli enemmän kuin työttömiä.

Viime vuonna varsinaisille työkyvyttömyyseläkkeille siirtyi lähes 30,000 työntekijää. Lisäksi yli 10,000 työntekijää lähti yksilöllisille varhaiseläkkeille.

Keskimääräiseksi eläkkeel-

lesiirtymiseksi on Suomessa muodostunutkin 58 vuotta, kun yksityisen sektorin eläkeikä on 65 vuotta ja julkisen sektorin 63 vuotta. Yhdeksän kymmenestä työntekijästä on siirtynyt ennenaikaisesti pois työelämästä.

- Se on menetys kansakunnalle, Kausto muistutti.

Kauston mukaan työkyvyttömyyseläkkeille siirrytään pääasiassa terveydellisistä syistä. Suomalaisten heikkoja kohtia ovat sydän, selkä ja sielu. Siksi sosiaalipolitiikan painopistettä tulisi muuttaa jälkihoitollisesta ennaltaehkäiseväksi.

- On lähdeittävä hoitamaan sairauten sijasta terveyttä, Kausto vaati.

Työministeriössä on Kauston mukaan laskettu, että eläkkeelle siirtymisen nousu nykyisestä 58 vuodesta 60 vuoteen ratkaisisi uhkaavan työvoimapulan aiheuttamat ongelmat.

Kuuskoski:

Taakka varakkaiden harteille

Suomalaisten palkansaajajärjestöjen johtomiehet ovat kovin hitaasti valmiit tinkimään työssä käyvän jäsenkuntansa eduista. Työnantajajärjestöjen edustajat taas ovat menelleet tuloneuvotteluissa vastuuttomasti: he ovat hakeneet esteitä tuloso-
vulle tuomalla pöytään periaatekysymyksiä, moitti sosiaali- ja terveysministeri **Eeva Kuuskoski** (kesk).

"Työmarkkinaosapuolten ratkaisuja viivyttävä toiminta on täysin tuomittavaa tilanteessa, jossa vähäosaisimman väestön on pakko tinkiä. Nyt on niiden vuoro tulla taakan kantajiksi, joilla on työtä ja turvattu toimeentulo tai suuri varallisuus," tilitti Kuuskoski tilannetta.

Karjalan metsätuhot seurataan

Suomalainen metsäntutkimuslaitos alkaa kolmen neuvostoliittolaisen metsäinstituutin kanssa seurata saastekuorituksen vaikutuksia Karjalan, Leningradin ja Kaakkois-Suomen metsiin.

Viisi vuotta kestävässä tutkimuksessa kokeillaan samoja menetelmiä, joita on käytetty itäisessä Lapissa ja Kuolassa.

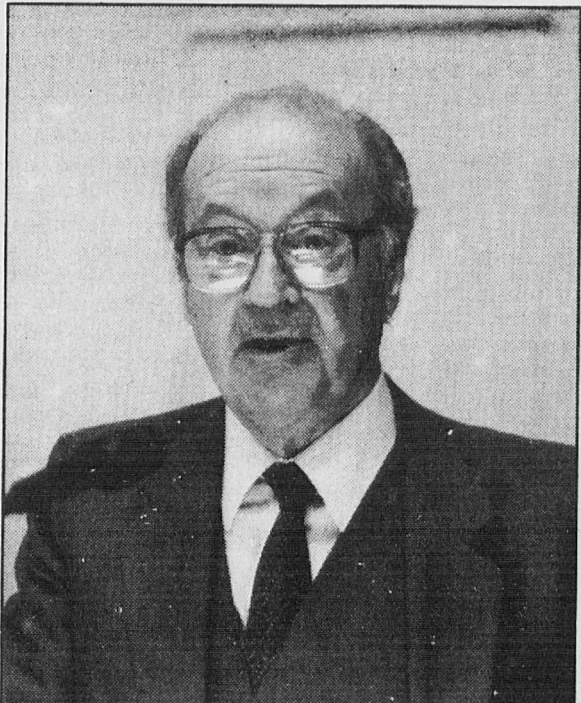
Tämän hetken suunnitelmassa on perustaa kaikkiaan 60 koealaa erityyppisiin metsiin ja eri etäisyyksille päästölähteistä.

Koealoilta tutkitaan saastelaskeumia sekä niiden vaikutuksia erilaisten metsien terveyteen. Näytteet otetaan maaperässä olevasta vedestä, sadevedestä, kasvillisuudesta sekä lumesta.

UKK-instituutti palkitsi Kaarlo Hartialan

UKK-instituutin tunnustuspalkinto myönnettiin äskettäin instituutin vuosipäivänä kansleri Kaarlo Hartialalle. Hän sai tunnustuksen monipuolisesta työstä terveellisen elämäntavan edistämiseksi.

Tunnustuspalkinto annetaan henkilölle, joka on merkittäväällä tavalla edistänyt UKK-instituutin tavoitteita ja toimintaa.

Kaarlo Hartiala on ajanut terveiden elämäntapojen asiaa ansiokkaasti.

Matkojen myynti pudonnut

Lama ja uhkaava matkustusvero ovat pudottaneet Suomessa tulevan talven seuramatkojen ennakkomyyntiä 10-30 prosenttia viime syksyn vastaavasta ajasta.

Tulevaisuuden uskoa kuitenkin on ollut, sillä Suomen matkatoimistoyhdistyksen keräämien tietojen mukaan ete-

länmatkoja on loka-huhtikuussa myynissä 30 prosenttia enemmän kuin viime kaudella toteutui ja kaukomatkoja tarjotaan peräti 54 prosenttia enemmän.

Perinteisiä etelänmatkoja on tarjolla kaiken kaikkiaan 602,000, kaukomatkoja on kaupan 79,000 kappaletta.

Suomalaisyrietykset pyrkivät Etelä-Afrikan markkinoille

Etelä-afrikkalaiset juomat, hedelmät ja säilykkeet ryntivät nopeasti suomalaisten kauppojen hyllyille. Kauppoihin ne ilmestyvät viimeistään joulun alla, kun suomalaisyritykset ovat löytäneet haluamansa Etelä-Afrikan markkinoilta.

Etelä-Afrikasta on saanut tuoda tavaraa heinäkuun alusta, jolloin Suomi perui nelisen vuotta kestäneen tuonti- ja vientikiellon.

Etelä-Afrikan markkinoille pyrkii kymmeniä suomalaisyrityksiä. Kesän aikana maassa on vieraillut joukoittain suomalaisia liikemiehiä, ja joitakin vientisopimuksia on jo solmittu. Syksyn aikana bisneksen teko kiihtyy.

Vienti- ja tuontimahdollisuuksia ovat selvittäneet lähes kaikki suurimmat, useat keskisuuret ja eräät pienet erikoisalojen yritykset. Etelä-Afrikan sata miljoonaa asukasta ovat houkutteleva vientikohde, vaikka maan osuus Suomen viennistä on parhaimmillaan ollut alle prosentin.

Vienti tuontia suurempi

Osastopäällikkö **Esko Aaltio** Suomen Ulkomaankauppaliitosta arvelee, että Suomen vienti Etelä-Afrikkaan voi hyvinkin nousta reiluun miljardiin markkaan ensi vuoden loppuun mennessä. Arvoltaan se olisi yhtä paljon kuin 1980-luvun puolivälissä, jolloin kauppa Etelä-Afrikan kanssa lopui.

Aaltio tutustui Etelä-Afrikan

markkinoihin ja suomalaisten vientimahdollisuuksiin Pretoriassa koko kesän. Etelä-Afrikka kärsii tällä hetkellä lamasta, mutta Aaltio ennustaa nousukauden alkavan ensi vuonna. Hän arvelee, että Suomi vie Etelä-Afrikkaan vastaisuudessakin paljon enemmän kuin tuo.

Etelä-Afrikkaa kiinnostavat paperi, metsä- ja paperikoneet, terästeollisuus, kaivos- ja satamalaitteet sekä mineraali- ja sairaalateknologia.

FINNEXPRESS

ABSOLUTELY & POSITIVELY

LOWEST AIRFARES

WHEN YOU FLY

FINNAIR TO FINLAND

Scandinavian Bonus Pass
Included Free with Tickets!

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

FOR INFORMATION AND RESERVATION CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017

Telephones:

212-832-8989 or 800-677-6454

FAX 212-688-4495

Maailman tapahtumia

Heitor de Souza jatkaa YK:n yliopiston rehtorina

Brasilainen professori **Heitor Gurgulino de Souza**, 63, on nimitetty toiseksi viisivuotiskaudeksi Yhdistyneiden kansakuntien alaisen YK-yliopiston rehtoriksi. Toinen kausi alkaa ensi vuoden syyskuussa.

YK:n yliopisto perustettiin vuonna 1972 järjestön yleiskokouksen päätöksellä ja se aloitti toimintansa Japanin pääkaupungissa Tokiossa vuonna 1975.

Yliopisto ei ole perinteinen perusopetusta antava laitos, vaan se toimii oppineiden yhteisönä: sen ohjelmassa on akateemista jatkokoulutusta eli ns. postgraduate-opetusta ja tutkimusta. Kaiken työn painopiste on maailmanlaajuisten ongelmien selvittelyssä.

Yliopisto toimii käytännössä tutkimusohjelmien ja -keskustensa kautta, yhteistyössä erilaisten instituutioiden ja tutkijoiden kanssa. Helsingissä sijaitseva Widerinstitute, joka oli ensimmäinen YK:n yliopiston alaisuuteen perustettu tutkimuslaitos, on yksi esimerkki toiminnasta.

Ensimmäiselle virkakaudelle tullessaan vuonna 1987 professori de Souza oli Latinalaisen Amerikan yliopistojen yhteenliittymän puheenjohtaja ja varsinaiselta viraltaan Brasilian opetusministeriön suunnittelukomitean johtaja.

Professori de Souza on fyysikko, joka kotimaassaan suositettujen perusopinnojen jäl-

Heitor Gurgulino de Souza

keen opiskeli ja teki tutkimustyötä myös Kansain yliopistossa. Vuodesta 1959 hän on ollut Sao Paolossa toimivan Julio de Mesquita Filho -valtionyliopiston professori.

Euroopan päivää juhliittiin Sveitsissä

Sveitsissä vietettiin äskettäin Euroopan päivää maan 700-vuotisjuhlisiin liittyen. Gristonin kantonin, St. Moritzin naapurin Sils-Mariaan oli kutsuttu 1,200 vierasta. Sveitsiläisten lisäksi juhlaan saapui vieraita 32 Euroopan maasta.

Juhlavieraiden joukossa oli eurooppalaisten kuningashuoneiden jäseniä, poliittisia johtajia, suurlähettiläitä, viranomaisista, kulttuurin, tieteen, talouden, talouselämän ja urheilun edustajia.

Suomesta juhlaan osallistuvivat puolustusministeri Elisabeth Rehn, Suomen Sveitsissä toimiva suurlähettiläs Paavo Kaarlehto, rouva Kaiju Kaarlehto, toimitusjohtaja Jaakko Iloniemi ja puheenjohtaja Aatos Erkko.

Viro suuntautuu Pohjoismaaksi

Viron sosiaalidemokraattisen puolueen puoluejohtaja **Ardo Ojasalu** arvioi, että Virossa järjestetään eduskuntavaalit viimeistään ensi keväänä.

Hän uskoo, että Viro haluaa tulevaisuudessa olla yksi Pohjoismaista, kun taas Latvia ja Liettua suuntautunevat läntiseen Eurooppaan.

Ojasalu kutsuu kotimaataan Eestin tasvallaksi, mutta sanoo, että suomalaiset saavat itse ratkaista, nimitävätkö he eteläistä itsenäistä naapurimaataan Eestiksi vai Viroksi.

Eduskuntavaalit Eestissä järjestetään Ojasalun arvion mukaan ensi vuonna huhtikuukokouksessa. Sitä ennen maahan säädetään uusi perustuslaki, josta järjestetään kansanäänestys. Hän sanoo, että maassa asuville venäläisille on annettava aikaa ratkaista, haluavatko he olla Eestin kansalaisia vai neuvostokansalaisia.

Ojasalu huomauttaa, että eduskuntavaaleissa voi ehdokaina luonnollisesti olla vain Eestin kansalaisia. Etenkin Eestin itäosissa asuu runsaasti venäläisiä.

Beringin luut löytyivät

Neljä tanskalaista ovat löytäneet kauan kadoksissa olleet tutkimusmatkailija Vitus Beringin maalliset jäännökset. Bering (1681-1741) oli ensimmäisiä, joka purjehti Amerikan ja Aasian erottaneen salmen läpi. Myöhemmin salmi nimettiin hänen mukaansa.

Luut löytyivät tuulenpyyhkimältä rannalta Beringin saarelta lähellä itäistä Siperiaa.

Bering menehtyi tällä syrjäisellä saarella keripukkiin, kun hänen laivansa haaksirikkoutui paluumatkalla Alaskasta.

Bering kartoitti retkillään mm. Siperian pohjoisrannikkoa ja Kurilil. Tutkimusmatkailija löysi Alaskan länsirannikon vuonna 1741.

Enson Eurocania pyydetään vetäytymään Kanadan metsähakkuista

Kansainväliset ympäristönsuojelujärjestöt ja kanadalainen Haisla-intiaaniheimo vetoavat Suomen hallitukseen, jotta se estäisi Enso-Gutzeitin puoliksi omistamaa Eurocan-yhtiötä hakkaamasta arvokasta Kitloppen sademetsäaluetta Kanadan länsirannikolla.

Kitloppen jokilaaksoa uhkaavista hakkuista kerottiin hiljattain Suomen eduskunnassa järjestetyssä tilaisuudessa. Tilaisuuden järjestivät Kitlopessa äskettäin käyneet Viheän eduskuntaryhmän entinen sihteeri **Anne Brax**, kansanedustaja **Satu Hassi** (vihr) sekä tutkija **Raimo Heikkilä**.

Näiden kertoman mukaan Eurocan Pulp and Paper -yhtiöllä on hakkuuoikeudet laa-

jaan maa-alueeseen Kanadan länsirannikolla ja sisämaassa. Hakkuuoikeuden piiriin kuuluu myös Kitloppen jokilaakso, joka lieene suurin maailmassa jäljelläoleva koskematon sademetsäalue.

Kitlopessa käyneen tutkija Raimo Heikkilän mukaan alueen kasvisto ja eläimistö on erityisen runsas ja monipuolinen. Kitlopessa on mm. runsaasti harmaakarhia ja valkopäämerikotkia. Lumivuohetkaan eivät ole harvinaisia. Myös Kitloppen kasvisto on sademetsille tyypillisen rikasta 60-70 metrin korkeuteen kohoavine jättiläispuineen ja harvinaisine jäkälineen, sammalinen ja saniaisineen.

Kitloppen säännöstelemättömässä joessa viihtyy viisikin eri lohilajia ja useita taimenlajeja.

Intiaanit vastustavat

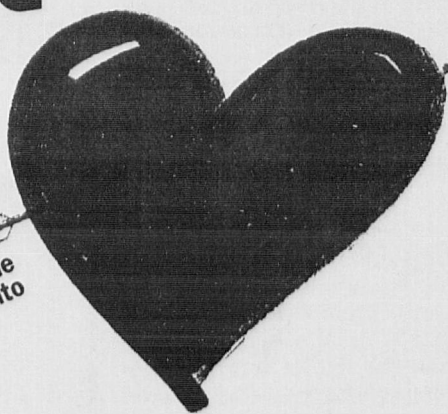
Kitloppen sademetsä on suunniteltu hakattavaksi kaikkiaan noin 8,500 hehtaaria.

Paikallinen Haisla-intiaaniheimo on valittanut hakkuualueista ja jättänyt alueesta maanomistusvaatimuksen käsiteltäväksi.

Enso Gutzeitin tiedotuspäällikkö **Kari Vainion** ja Eurocanin toimitusjohtaja **Kari Suopankin** mukaan Eurocan on valmis luopumaan Kitloppen hakkuista, mikäli paikalliset metsäviranomaiset vain osoittavat yhtiölle korvaavan hakkuukohteen. Enson ja Eurocanin mukaan yhtiöllä on Kitlopessa hakkuuvelvollisuus, ellei paikallinen päätös muutu.

The right flight to Helsinki

New York
Chicago
Los Angeles
Seattle
Toronto

Helsinki

COPENHAGEN AIRPORT

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Stockholm or Copenhagen Airport. Both are welcome retreats from the crowds of other European airports, offering travelers hassle-free connections. SAS has several daily flights to Helsinki that allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Stockholm or Copenhagen Airport's shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS. **For more information, contact your travel agent or SAS at 1-800/221-2350.**

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES